

Jadranje z brezmotornimi letali olimpijska disciplina

Na olimpijadi v Helsinkih 1. 1940 bodo prvič tekmovali tudi jadralci

Ljubljana, 7. januarja. Na rednem sestanku glavnega odbora Mednarodne aeronautične federacije (FAI) dne 26. nov. t. l. v Parizu, so sklenili, da bodo zahtevali od Mednarodnega olimpijskega odbora (CIO), da se med olimpijske igre uvrsti tudi brezmotorno letenje. To vprašanje je bilo obravnavano že na mnogih prejšnjih sestankih odbora FAI.

V predlogu pravilnika, ki je bil izdan pred zadnjim sestankom FAI v Parizu, je bilo predvideno tekmovanje na olimpijadi samo v jadraniu v daljino in tekmovanje v akrobacijah. Vsi tekmovalci bi morali tekmovali v letalih istega tipa. Za prihodnje olimpijske igre je ponudil nemški Aeroklub svoje jadrano letalo tipa »Habicht«. To letalo izlazi v pikeju brzino 420 km, kar je za jadrano letalo ogromna hitrost. Načrte in licenco bi dobila vsaka država, ki bi se olimpijadi nameravala udeležiti s svojimi jadralci, zastoj.

Na konferenci FAI v Berlinu pa je v juliju 1938 vprašanje o uvedbi jadrane letalstva med olimpijske discipline, naletelo na hudo opozicijo v olimpijskem odboru. Predložena pravila so deloma modificirana, medtem ko so akrobacije črtane iz programa. Odbor se je postavil na stališče, da se vsak tekmovalec lahko pri tekmovalstvu v brzini pokaže, kakšen amater je, medtem ko pod pojmom »akrobacija« lahko nemoteno razumemo zgolj dejstvo profesionalizma.

Na tej konferenci FAI v Parizu je bilo prečito pismo predsednika Mednarodnega olimpijskega odbora, s katerim obvešča FAI, da je brezmotorno letenje vpisano med športe, ki so zastopani v okviru svetovne olimpijade za l. 1940. S tem je FAI dobila dovoljenje za udeležbo na olimpijadi.

Resolucija, podpisana na tej konferenci pravi med drugim: Konferenca je registrirala, da je bil v sestanku Mednarodnega olimpijskega odbora sprejet predlog FAI, da se brezmotorno letenje uvrsti v program olimpijskih iger.

Sprejeta so bila pravila, katera je predložila komisija za brezmotorno letenje: Tekmovalci obsega:

1. Let v daljino z določenim ciljem in s posebnim plasmajem:

a) v hitrosti,
b) v višini.

Tekmovalo se bo z letalom olimpijskega monopila, čigar sposobnosti bo objavila FAI. Letalo bo izbrano v Rimu od 1. do 15. februarja 1939. leta.

Olimpijska pravila in pogoji konstrukcije olimpijskega monopila bodo v najkrajšem času splošno znana vsem Aero-klubom sveta. Olimpijada 1. 1940 se bo vršila v Helsinkih v Finski. Tu se bo torej prvič v zgodovini letalstva, posebno pa še jadrane, čulo o udeležbi na olimpijadi. Morda bodo tudi naši vrli jadralci ponesli našo zastavo na olimpijado 1. 1940.

Sportni pravilnik za udeležence-jadralce na olimpijadi:

1) Obci pravilnik:

Clen 1). Na olimpijsko tekmovalstvo se sprejemajo samo prijave letal, ki so monotipi olimpijske jedrilice, izbrani na skupni seji FAI in CIO v Rimu v dnevi od 1. do 15. februarja 1939. leta.

Clen 2) Tekmovalstvo bo obsegalo dve sledeči disciplini: polet v daljavo, z predstaviteljem določenim ciljem letenja, ki bo klasificiran dvojno in sicer:

a) po doseženi povprečni hitrosti,
b) po doseženi največji višini.

Clen 3) Za vsako državo, odnosno nacionalni Aero-klub je določeno, da sme tekmovalci izklicujo le z največ tremi letali. Za vsako prijavljeno jadrano letalo je potreben pilot-amater, s svojim eventualnim namestnikom, za slučaj bolezni.

Vsak država pa ima lahko poleg maksimalnega števila letal še rezervno letalo tudi olimpijskega monopila z rezervnim pilotom in njegovim namestnikom. To rezervno letalo in posadka moreta tekmovali le v posebnem primeru, namreč v primeru, da katero izmed prvih treh letal radi nesreče in kvara ne more tekmovali. To izjemno je treba javiti najmanj pol ure pred tekmovalčevim startom, sicer se start zabrani.

Clen 4) Zmagovalec v tekmi bo proglašen za olimpijskega šampiona jadrane letalstva, na olimpijadi 1. 1940 v Helsinkih. Za zmagovalca in druga dva najboljša tekmovalca so razpisane sledeče nagrade:

1) prva nagrada: (za šampiona) olimpijska medalja v škratu in častna diploma jadrancu-amaterju.

2) druga nagrada: (za drugega v splošni klasifikaciji) olimpijska medalja v srebru in diploma jadrancu-amaterju.

3) tretja nagrada: (za tretjega v splošni klasifikaciji) olimpijska medalja v bronu in pa diploma jadrancu-amaterju, ki se je plasiral kot tretji.

Clen 5) Sportni pravilnik FAI za jadrane udeležence na olimpijadi 1. 1934 v Helsinkih.

Pravilnik je pisan v francoščini in ni odgovoren za eventualne napake, ki bi se ugotovile pojava pri njegovem prevajanju v druge jezike. Zakoni za letalstvo v državi, ki organizira tekmovalstvo, morajo biti brezpogotno perfektno znani vsem tekmovalcem jadrane letalstva. Važen je v vsakem pogledu tekst zakonov ki jih pripravljajo država, kjer se bo tekmovalstvo vršilo, torej za 1. 1940 pravila finskega nacionalnega Aero-kluba.

Clen 6) Udeleženci (aktivni) tekmovalstva morajo biti torej dobro poučeni o pravilih finskega Aerokluba. Morajo biti vsi člani kakega letalskega kluba, priznanega od nacionalnega Aerokluba dotične sodelujoče države. Tekmovalci ki so po svojem poklicu, bodisi vojni ali po poštni in prometni piloti, se že avtomatično smatrajo za amaterje. Poleg tega morajo poznati mednarodna pravila FAI in imeti sportsno licenco, ki jo izdaja nacionalni Aeroklub in katera velja za l. 1940. Tisti piloti morajo biti na dan tekmovalstva najmanj 75 let ali pa dopolnjena do te višine z vrečicami peka.

Clen 7) Jadralna letala. Vsako letalo, monotip olimpijskega, ki se udeležuje tekmovalstva mora biti preneseno v državni havel, katero zastopa. (Glej pravilnik FAI) Potem mora imeti s seboj potrdilo, da je monotip in enaka olimpijskemu monotipu. Pod svojo odgovornostjo izdaja nacionalni Aeroklub ta potrdila glavnemu odboru.

Najkasneje osem dni pred otvoritvijo olimpijade morajo biti vse prijavljene jedrilice že v Helsinkih, zaradi eventualnih komisij pregledov v primeru, da kako letalo ne bi odgovarjalo prepisom, bo avtomatično izbrisano iz kataloga udeležencev s posadko ob enem. Na njegovo mesto pa lahko stopi četrti — rezervno letalo z rezervnim pilotom, odnosno z njegovim namestnikom.

Clen 8) A. — Prijave morajo biti pisane na skupnih formulirjih, ki jih bo razposlal finski Aeroklub. Pošlati jih je treba na predsedstvo FAI. Telefonske in telegrafске prijave se bodo upoštevale edino, če jih prizna FAI in če bodo prispеле vsaj dva dni pred tekmovalstvom, sicer jih ne bodo upoštevali.

B. — Vsaka prijava mora obsegati sledeče:

1) Ime in imatrikulacijo letala.

2) Kraj in datum njegove gradnje.

3) Ime, priimek in točen naslov lastnika.

4) Ime, priimek, poklic, Aeroklub in naslov pilota ali njegovega eventualnega namestnika.

C. — Vsaki prijavi je treba priložiti:

1) Potrdilo, da je letalo enako olimpijskemu monotipu.

2) Izjavo nacionalnega Aerokluba, ki potrjuje resničnost zgornjega potrdila.

3) Izjavo nacionalnega Olimpijskega odbora, ki potrjuje, da so vse osebe izbrane točno po pravilih glavnega olimpijskega odbora.

Teško je življenje poklicnih šoferjev

tako piše društvo »Volan« v časopisu »Delavska pravica« in slika na najbolj črn način razmere v Trzinu ter končuje članek: da naj šoferji pristopijo k »Volanu«, ker bo to društvo doseglo šoferjem človeške pravice... Dobra reklama s prozornim namenom. Da pa se nikomu ne dela krivica, hoče Zveza šoferjev za dravsko banovino objektivno opisati razmere.

Zveza šoferjev je močna organizacija, ki more pokazati vsepovsod na lepe uspehe. Tudi njena podružnica v Trzinu je za javno dobrodelnost, šoferje ter njihove svoje storila že mnogo dobrega. saj je v kratkem času razdelila nad 10.000 din med sirote in vdove šoferjev ter v druge namene. Član zveze v primeru potrebe dobi od centralne v Ljubljani podporo. Tako povrh dobi enako podporo še od podružnice v Trzinu. Dejansko je ta čas v Trzinu okoli 80 šoferjev. Zal moramo poudariti, da je od teh nekaj takih, ki niso baš kvalificirani. Razbiti avtomobili, porušene ograje in mostovi ter brodovi, zlomljeni odrači itd. to dokazujejo. Razmere med šoferji v Trzinu še danes niso tako obupne, kakor jih članek opisuje. Služba v Trzinu ni nobeno »prisilno delo«, saj delati mora vsak, ako hoče živeti. Članek sam trdi, da ima šofer v Trzinu mesečno 800 din, pri tem pa predvidno zamoči, da ima toliko samo začetnik in ne pove, da ima šofer, ko gre na pot, za vsak dan povrh še 50 din dnevne. Seveda pa se dnevna potroška lahko na različne načine in mora tako marsikdo prenočevati v avtokabini kljub nizkim cenam v južnih krajih naše države. Tudi delovni čas je znošljiv, kajti vedno v enem avtomobilu potujeta dva šoferja, ki se menjata. Kak urnik je pri prometnem osebju nemogoče, enako kot pri železničarjih, poštarjih oziroma telegrafistih, ki so na terenu. Najbolj značilno je, da članek opisuje, kako gre šofer od doma s pokvarjenim zavzoro ali krmilom! Res ne vemo, ali je na svetu kak podjetnik, ki bo poslal na pot avto v takem stanju. Kajti on nima škode samo na razbitem avtomobilu, ampak jam-

Izpred obrtnega sodišča

MOJSTER SE JE VRNIL PREPOZNO Z IZLETA

Krojaški pomočnik Tone se je v soboto dogovoril z mojstrom, da bo v ponedeljek jutraj nastopil službo. Mojster je pa preko nedelje napravil daljši izlet, s katerim se je vrnil šele v ponedeljek popoldne. Torej je prišel v ponedeljek jutraj ob dogovorjeni uri v mojstrstvo delavnico; ker mojstra ni našel doma, tudi ni mogel priti z delom in je odšel, ne da bi se bil pozneje kdaj oglasil pri mojstru za delo. Tone je smatral, da ga mojster sploh ni hotel sprejeti na delo, da ga je tedaj odpustil brez odgovora, zato je tožil mojstra na plačilo meze za 14 dnevno odpovedno dobo.

Pri razpravi je mojster priznal odškodnino samo za prvi dan, dočim se je plačilo odškodnine za ostali odpovedni čas protivil. Sodišče je priznalo Tonetu plačo za en dan, dočim je presek tožbenega zahtevka zavrnilo. Razlog: V § 238 obr. z. so navedeni važni razlogi, zbog katerih mora službojemnik brez odgovora izstopiti iz službe; tak razlog je po točki 6 tudi, ako službojemalec ne daje službojemniku, ki dela po kosi, dovolj dela. Tone je bil sprejet na delo po kosi, Sodišče je bilo mnenja, da Tone ni imel zakonitih razlogov za takojšen izstop, ko se niti toliko ni pobiral, da bi bil svedel, ali ga bo mojster sploh zaposlil ali ne ali kaj je bil vzrok, da mojster ni bil v ponedeljek jutraj v delavnici. Pač pa je bil mojster kriv, da Tone v ponedeljek ni mogel delati, za kar mu je mojster itak ponudil odškodnino.

SLUŽBENO RAZMERJE NA POSKUSNO

Tone je bil sprejet pri trgovcu s kurtvom kot delavec na poskušanje za en teden. Glavna njegova zaposlitev je bilo šaganje in sekiranje drv. Dogovorjena je bila meza po 4 din od ure ter 10 urni delovnik, meza se mu je izplačevala vsak večer sproti po končanem delu. Teden dni je minulo, Tone pa je prihajal nato še 5 dni na delo; trgovec ga je videl, mu odkazal delo in mu tudi vsak večer izplačal mezo. Peti dan po preteku enega tedna je trgovec Toneta odsvolil brez odgovora. Tone je zahteval s tožbo odškodnino za

Clen 9) Rok za prijavo na tekmovalstvo je isti, kakor velja za ostale vrste sportnikov, ki prijavljajo svojo udeležbo na olimpijadi.

Clen 10) Olimpijada:

Prvi dan: let v daljavo s v naprej določenim ciljem (klasifikacija — brzina).

Cilj leta — mesto pristanka mora biti priznano od sportnih komisarjev in bodo kot odločilni sporoceni tekmovalcem dan pred startom. Čas se bo računal od takrat, ko se bo jedrilca odklopila od motornega letala in se bo računal do njenega pristanka.

Drugi dan: Let v daljino z določenim mestom pristanka (klasifikacija — višina).

Mesto pristanka potrjeno od sportnih komisarjev, bo sporočeno tekmovalcem dan pred startom. Izbran bo drug cilj tega leta, kot je bil izbran za klasifikacijo brzine. Plazma se lahko računa po največji doseženi višini, ali pa po srednji višini, ki je bila med poletom dosežena.

Clen 11) Plazma se bo računal na sledeči način:

1) Let v daljino z določenim mestom pristanka (klasifikacija — brzina). Računal se bo po tej formuli:

$$T = C$$

D: predstavlja dolžino, ki jo je preletel tekmovalec (v km).

T: predstavlja čas letenja v minutah.

C: predstavlja končni plazma tekmovalca v brzinskem poletu.

2) Let v daljavo z določenim ciljem, se računa po:

$$\frac{1000}{A} = C$$

A: predstavlja največjo doseženo višino po odklopu od motornega letala. Upoštevali se bodo samo poleti, ki se bodo končali na določenih letališčih, ostali so diskvalificirani.

Milan Maus

— 121 društev je sedaj v Celju. Leta 1937, jih je bilo 118, leta 1936, pa 109. Vsa društva imajo sedaj 15.393 članov. Za Celje, ki ima 20.000 prebivalcev je sedanje število društev pač previsoko.

— Umrl je v sredo v Medku pri Celju 78letni upokojeni železničar Jakob Jazbinšek. Istega dne je umrl v celjski bolnici 77letni Karel Terbovc, oskrbnik posestva šolskih sester na Starem gradu.

— Nočno lekarniško »Luzbo« ima od sobote 7. t. m. do vstetega petka 13. t. m. kr. dvorna lekarna »Pri Mariji« pomaga na Glavnem trgu.

Josip Verlič

Ljubljana, 7. januarja

V četrti zvečer je nenadno umrl ugledni ljubljanski veletrgovec J. Josip Verlič. Pokojni je bil eden tistih slovenskih trgovcev, ki zaradi njih slovi slovenska trgovina po svoji solidnosti. Povzpela se je do uglednega položaja iz malih razmer s svojo sposobnostjo in marljivostjo. Rodil se je 1. 1885 v Smedniku kot sin manjšega posestnika. Starši so ga poslali v šole, ker je kmalu pokazal nadarjenost, toda študiral je samo tri gimnazije; šolo je moral zapustiti zaradi revščine. Sel se je učiti trgovine v Ljubljano, kot trgovski pomočnik je pa služil tudi v Celovcu. Bil je izredno podjeten ter se je osamosvojil že pred vojno, ko je odprl trgovino v Zagrebu.

L. 1919 je postal družabnik znanega podjetja Gregor & Co v Ljubljani, l. 1928 je pa pristopil kot družabnik k trvdki Anton Kršper Coloniale, ki je čez nekaj let povsem prešla v njegove roke in ki jo je zelo uspešno vodil.

Pokojni se je posvečal predvsem trgovini in družini ter se ni udeleževal v javnosti, vendar pa ni skril naprednega prepričanja ter je vzgajal otroke v naodnem duhu. Vsi, ki so ga poznali, so ga zelo cenili zaradi njegovega močnega značaja. Spoštovali ter ljubili so ga tudi uslužbenci kot dobrega šefa. Za njim žaluje soproga ga. Ana, sinova Janez in Josko ter hči Anka. Svojem naše iskreno sožalje!

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 uri

Sobota, 7. januarja: Pokojnik. Izven. Znižane cene.

Nedelja, 8. januarja: ob 15. uri: Plička in Tonček. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri: Trideset sekund ljubezni. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 9. januarja: zaprto

Torek, 10. januarja: zaprto

Sreda, 11. januarja: Trideset sekund ljubezni. Red A

Četrtek, 12. januarja: Hollywood. Red Četrtek

Petek, 13. januarja: Potopljeni svet. Gostovanje v Celju

Sobota, 14. januarja: Zene na Niskavurju. Izven. Znižane cene

OPERA

Začetek ob 20 uri

Sobota, 7. januarja: Rigoletto. Gostovanje gdične Alde Nolljeve. Izven.

Nedelja, 8. januarja: ob 15. uri: Pod to goru zeleno. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri: Roky. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 9. januarja: zaprto

Torek, 10. januarja: Jolanta. Gianni Schicchi. Red B

Sreda, 11. januarja: Frasquita. Red Sreda

Četrtek, 12. januarja: ob 15. uri: Trubadur. Dijaška predstava. Cene globoko znižane

Petek, 13. januarja: zaprto

Sobota, 14. januarja: štirje grobljani. Premierski abonma

Iz Maribora

— Poroke. V zadnjem tednu so se v Mariboru poročili: Anton Kancler, učitelj, in Mira Čuček, učiteljica, Ljubno v Savinjski dolini; Avgust Marušič, ključavničar, in Helena Slanič, manipulantka, Aleksandrova cesta 18; Ivan Meznarič, bolniški strežnik, in Oita Plavčič, šivilja, Trstenjakova ulica 2; Viktor Jamšek, magistratni uslužbenec, in Ljudmila Trstenjak, zasebnica, Cankarjeva ulica 5; Gašpar Gorican, čevljar, in Marija Kolman, delavka, Ribniško soto 27; Josip Krašovic, vlakovodja v poklju, in Elizabeta Jelen, suškinja, Meljska cesta 10; Teodor Pisto, tovarniški nastavljenec, Krčevina in Hedvika Angelter, tkalka, Magdalenska ulica 33; Alojzij Kranjc, čevljar, pomočnik, Mejna ulica 16, in Marija Drevenšek, tkalka, Mejna ul. 32; Stefan Breznik, kovinotiskar, Pobrežje, in Zofija Koplč, zlagalka, Betnarska ulica 78. Obilo sreče!

— Krasen uspeh šahistov SK Železnikarja. Pri »Novem svetu« je bil včeraj popoldne prvenstveni dvomatch med šahisti SK Železnikarja in UJNZB, ki se je končal s prepričljivo zmago 7 in pol: po točkah in korist SK Železnikarja Posamezni rezultati so bili naslednji: Vido- (SK Zel.) : Kuster (UJNZB) 1:0, Regoršek (Z) : Peče (UJNZB) 1:0, Knecht (Z) : Ante (UJNZB) 1:0, Mohorič (Z) : Marvin (UJNZB) 1:0, Babič (Z) : Mišura (UJNZB) 1:0, Albanec (Z) : Reinsberger (UJNZB) 1:0, Golež (Z) : Lukež ml. (UJNZB) 1:0, dočim se je partija Ferencak (Z) : Starc (UJNZB) končala remis.

— Svinjski sejem v Mariboru (5. jan. 1939). Prigraniti je bilo 105 svinj, prodanih komaj 21. Cene so bile sledeče: 5 do 6 tednov stari prašiči po 90 do 110, 7 do 9 tednov 120 do 140, 3 do 4 mesece po 280 do 350, 5 do 7 mesecev po 360 do 480, 8 do 10 mesecev 490 do 560, 1 leto 780 do 1020 din. Kilogram 6.50 do 9, oziroma 9 do 11.50.

— Poprava volilnih imenikov. Od 9. januarja do 5. februarja 1939 bo popisovalni urad mestnega poglavarstva na Slomskem trgu 6-1 uradno popravljaj stalne volilne imenike. Vse t. čas se bodo v popisovalnem uradu sprejemale stranke le vsak delavnik od 10. do 12. ure, predpopoldne.

— Svojevrsno maščevanje. Posestnika Alojz Pečuh in Anton Majcen iz Rucman- cev pri Ormožu sta prijavila orožnikom, da jima je pred dnevi, ko je topolmer zlezel na 18 stopinj pod ničlo, 47letni poljedelec Martin G. spustil ponoči svinje iz hleva. Imel je običuden namen, da bi zmrazil. Nekaj svinj je tudi zares na pose- dnikih mraza poginilo. Osumljenega Martina G. ki sicer taji vsako krivdo, so orožniki ovdarili mariborskemu državnemu tožilstvu.

Beleznica

KOLENDAR

DANES: Sobota, 7. januarja, katoličani: Lucijan

JUTRI: Nedelja, 8. januarja, katoličani: Severin, Bogoljub

DANASNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Kraljica Viktorija

KINO SLOGA: Ljubavne laži, matineja

»Povratek iz pekla« ob 14.30

KINO UNION: Poročnik Rjepkin

KINO MOSTE: Krk vzhoda (Dobra zemlja) in Mali pomorščak

KINO ŠISKA: Ničev

TRGOVSKI PLES v vseh prostorih Trgovskega doma

I. ELITNI PLES SK LJUBLJANE ob 20. v Kazini

ŠENTJAKOBKO GLEDALIŠČE: »Dobri vojak Švejk« ob 20.15

PODPORNA ZADRUGA DRŽAVNIH POLICIJSKIH NAMESTENCEV IN UPOKOJENCEV dobrodelna prireditve v vseh prostorih »Sokolskega doma« na Taboru ob 20

DIMNIKARSKI PLES ob 20 pri Mikluhu

PRIREDITVE V NEDELJO

KINEMATOGRAFI ISTI SPORD

ČESKOSLOVAŠKA OBEC lutkovno gledališče »Janko in Metka« ob 15 v Narodnem domu

ŠENTJAKOBKO GLEDALIŠČE: »Dobri vojak Švejk« ob 20.15

DEŽURNE LEKARNE

DANES IN JUTRI: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkočje ded. Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

MESTNO DEŽURNO ZDRAV. SLUŽBO bo opravljala od sobote ob 8. zvečer do ponedeljka do 8. jutraj mestni zdravstveni svetnik dr. Franta Miš, Poljanska cesta 15/II., telefon št. 32-84.

Snežne razmere

Uradno poročilo Tujakoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, JZSS in SPD z dne 7. januarja 1939.

Kranjska gora 810 m: —15, sončno, 80 cm snega, pršič, drsalnice in sankalnice uporabno.

Dovje-Mojstrana 650 m: —7, sončno, 55 cm snega, osrenjen;

Bled 501 m: —2, sončno, 50 cm snega, osrenjen;

Pokljuka 1300 m: —9, sončno, 120 cm snega, pršič, mirno;

Bohinj »Zlatorog« 530 m: —11, sončno, 85 cm snega, pršič, mirno;

Bohinj Sv. Janez 530 m: —11, sončno, 85 cm snega, pršič, mirno;

Dom na Komni 1520 m: —9, sončno, 230 cm snega, pršič, mirno;

Gorjše 1000 m: —7, sončno, 80 cm snega, pršič;

Zelenica 1534 m: —12, sončno, 100 cm snega, pršič;

Dom na Kofc 1500 m: —13, sončno, 100 cm snega, pršič;

Dom na Kravcu 1700 m: —7, 140 cm snega, pršič;

Velika planina 1558 m: —8, deloma oblačno, 150 cm snega, pršič;

Kamniška Bistrica 601 m: —4, sončno, 75 cm snega, pršič;

Sodražica 590 m: —8, sončno, 40 cm snega;

Polzevo 620 m: —4, sončno, 45 cm snega, pršič;

Smarje pri Ljubljani: —14, sončno, 45 cm snega;

Kurečič 833 m: —7, delno oblačno, 40 cm snega;

Bloke: —6, delno oblačno, 40 cm snega, pršič, mirno;

Lisca 947 m: —5, oblačno, 40 cm snega, pršič;

Zaplana nad Vrhniko 665 m: —3, oblačno, 75 cm snega;

Mrzlica 1344 m: —9, sončno, 30 cm snega, pršič;

Celjska koča 700 m: —5, sončno, 50 cm snega, pršič;

Mozirska koča 1344 m: —8, sončno, 100 cm snega, pršič;

Ruška koča 1249 m: —7, sončno, 40 cm snega, pršič;

Senjorjev dom 1522 m: —14, sončno, 90 cm snega, pršič, mirno;

Koča na Kremžarjevem vrhu 1161 m: —6, 50 cm snega, pršič;

Dom pri Sv. Treh kraljih 1200 m: —12, sončno, 40 cm snega, pršič;

Koča pod Kopo na Pungartu

Hišna posest propada

Inogi hišni posestniki so se morali v lastnih hišah preseliti v kletna ali podstrežna stanovanja

Ljubljana, 7. januarja. Nedvomno je bilo izmed vseh povojnih problemov najbolj pereče stanovanjsko vprašanje ne samo v mestih, temveč tudi v podeželju in industrijskih krajih. Zlasti Ljubljana je v tem pogledu kazala zelo žalostno sliko in to ne samo na periferiji, temveč tudi v notranjosti mesta so stanovanjske hiše, pod dvoriščih, pod košatimi drevesi, za plotovi in po hlevih. Kdor je dobil po odhodu armade vojaško barako, v katero se je vselil s svojo družino, je bil že velik gospod kljub temu, da je bil noč in dan v vojnem stanju z nelegalnimi prebivalci v baraki, ki jih je zapustilo vojaštvo v njej v prav obilni meri. Razumljivo je, da so bile te dobrote prihranjene le ljudem nižjih slojev, ki so si s trdim in poštenim delom služili svoj kruh, ki je bil na izkaznice zelo skopo odmerjen. Vojni verizniki in spekulanti pa so istočasno živeli razkošno, kakor se nikdar poprej. Stanovali so v hišah po najboljših stanovanjih, in sicer pod okriljem stanovanjskega zakona in na račun hišnega posestnika, ker jim ni smel povisati najemnine na odgovarjajočo višino. V prvem in drugem povojnem letu so se te razmere še iz dneva v dan slabšale. Fantje, ki so prišli od vojakov, so pričeli ustanavljati svoje družine, toda kam z njimi, da bi bile vsaj za silo pod streho. Zato ni bilo drugega izhoda, kakor postavljati nove barake za stanovanja, namesto da bi podirali tiste, ki so že obstojale izza vojne.

Ker pa tako stanje ni v prid posamezniku, še manj pa javnopravnim ustanovam, so začeli odgovorni činitelji razmišljati, kako priti v okoliščini, ki razjedajo človeško družbo prav pri korenini. Prelilo se je mnogo črnih radi tega, računali so in pričevali številke po časopisih, koliko stanovanj manjka. Občinski svet, zlasti po večjih mestih, so preračunavali to tako znanostanovanjsko vprašanje na vsaki seji, pa tudi delili obljube za ureditev ali vsaj omiljenje tega vprašanja, ki je začelo postajati vsak dan bolj pereče in nezno, zlasti v higienskem in moralnem pogledu. Toda vse te jeremijske niso premaknile stanovanjskega vprašanja z mrtve točke, pa tudi nobenemu brezstanovanju niso dale potrebne strelhe.

Ko je vlada v Beogradu uvidela, da tako ne more iti več naprej, je 19. julija 1920 s posebno uredbo novelirala avstrijski zakon z dne 28. decembra 1911, ki določa, da so nove hiše za krajšo ali daljšo dobo let davka proste. To sicer ni bilo dosti, toda lačen človek pobere tudi drobtinico, ki pade z mize. Da je bila to res le drobtinica, nam priča dejstvo, da jo je pobral v prvi vrsti mali človek, delavec, obrtnik in nižji uslužbenec, ki si je bil prihranil morda par tisočakov za primer bolezni ali drugih nezdov v družini ter je začel računati in raz-

mišljati, končen njegov sklep pa je bil, da si sežida hišo.

Pri tem pa je igral zelo veliko vlogo še drug moment, ki je danes za posestnike novih hiš tako usodopoln, kakor morda noben drugi. Ko je bila po vojni inflacija v največjem razmahu, so bili seveda tudi denarni zavodi prenapolnjeni s tem denarjem. Nato se je vršilo zigosanje z 20% odteljem, pozneje pa zamenjava 1 : 4, in denarni zavodi so uvideli, da se vračamo v normalne razmere na denarnem trgu, ker nas bo ta deflacija v doglednem času pripeljala do zlate podlage. Zato so z odprtimi rokami posojali denar na hipoteke, po, za tiste čase odgovarjajoči obrestni meri. Ta obrestna mera pa obstoja z redko izjemo še danes, ko imamo že davno preko mere urejeno denarnstvo na zlati podlagi, in ta obrestna mera je najhujši bič za posestnike zadolženih hiš, ker je za današnje gospodarske razmere skoraj polovico previsoka.

Popolnoma razumljivo je, da je bilo v povojnem času, ko je bila stanovanjska kriza na višku, to, skoraj bi rekel ponujanje denarja, zelo zapeljivo, toda danes marsikdo preklinja tisti čas, ko se je odločil, da zida hišo s hipotekarno obremenitvijo, ker jasno vidi, da je pri obstoječih gospodarskih razmerah ne bo mogel obdržati kljub temu, da je skrben in soliden gospodar. Kakšno breme je visoka obrestna mera, vidimo na sledečem primeru:

X. je zidal hišo vredno 200.000 din v drugi polovici leta 1925 ter najel posojilo v znesku 100.000 din pri denarnem zavodu v Ljubljani. Denarni zavod se je radi večje sigurnosti vključil za 120.000 din na prvo mesto. Za obresti in povrnitev tega dolga je X. do danes vplačal pri tem denarnem zavodu 113.300 (stotirajstisočtristo) din, torej 13.000 več, kakor je prejel, toda njegov dolg pa znaša še vedno preko 68.000 din, in ni izključeno, da ga bo v sedanjih gospodarskih razmerah ta dolg upropastil.

Zato ni majhno število takih posestnikov novi hiš, ki so se izselili v svojih hišah iz prvotno zasedenih stanovanj v kleti, podstrežja in druge manjvredne prostore, zato da boljše dele oddajajo v najem, da morejo zadostiti svojim obveznostim nam pram državi, občini in denarnemu zavodu, ki jim je dal posojilo. Ko pa bo ta posestnik omagal in mu bo hiša na javni dražbi prodana, ne bo izgubil samo svoj čas prihranjenega denarja, ki ga je v stavbo prvotno vložil, temveč bo povrhu ostal še dolžnik, ker bo hiša prodana morda za manj kakor polovico ceno njene vrednosti.

Sicer so poleg visoke obrestne mere tudi še drugi činitelji, ki pospešujejo propast zadolžene hišne posesti, ki pa jih bom naštel prihodnjič. Janko Kos.

tisto, kar je zanj onstran prestopkov in greha. Dandanašnji časi so res zelo neromantični, a brez romantike bi kljub temu ni bilo ne mogel niti dolgo živeti — od bežanjenja.

In v tem je romantika, da romanja trojice treh kraljev ne uvrščamo kratkotrajno med bežanjenja. Bežati incognito — da: trije modri incognito — ne!

France Kregar pri Abrahamu

Ljubljana, 7. januarja. Nik ne pomaga — Abrahamu je srečal danes naš prijatelj France. Čudno sta se pogledala, saj mu Abraham ne verjame, da si je danes napravil še peti križ. Preveč je že fant, mladosten, čil in podjeten, preveč zdrave zobe ima še in prava se smeje, da bi mu mogli to verjeti. Pa je le res, France Kregar je dopolnil danes 50. leto svojega delu za dom in družino posvečenega življenja.

V Štepanju vasi pri Adamovcih mu je tekla zibelka. Adamov oče je bil triden leten in vse svoje otroke je spravil k dobremu kruhu. France se je priženil na svoje sedanje posestvo in daleč naokrog znano gostilno, kjer že leta in leta pridno in uspešno gospodarji. Mimo Kregarjeve gostilne v Štepanju vasi kar ne moreš, ne da bi se ustavil v nji, saj se ti ni treba bati, da bi ne bil dober postrežen. Z novim letom sta pa prevzela France Kregar in njegova neumorno delavna soproga Ivanka se znano ljubljansko gostilno »Pri kolovratu«. Doslej smo morali hoditi Ljubljancem k njima v Štepanjo vas, zdaj sta pa prišla sama k nam in prepričani smo, da prijatelj ne bosta pogršala. Seveda bodo pa Ljubljancem še vedno radi zahajali h Kregarjem tudi v Štepanju vasi.

Mnogo ima naš slavljenec sorodnikov, prijateljev in znancev, katerim se ob njegovem lepem življenjskem prazniku pridružujemo z iskreno željo, da bi mu usoda naklonila še mnogo let življenja v sreči, zdravju in zadovoljstvu.

Badnjak loških planincev

Škofja Loka, 7. decembra. Nenavadno slikovit in razigrano vesel, dolg sprevod se je pomikal večerj popoldne skozi škofjeloške mestne ulice. Naši vrli planinci, pravoslavne vere, so šli po badnjake. Pestr sprevod se je zvrstil pred vojašnico kralja Petra II. in krenil nato, po tradicionalnem običaju, v Podpufcerco, kjer so bili badnjaki že pripravljani. Na čelu pisane sprevoda smo opazili kapetana g. Dejana Suvajčiča, sledil je jezdec z ogromno državno trobojnico, za godbo pa, ki je na obe strani hoda igrala veselo koračnice, pa so se zvrstili sprva častniki-smučarji na smučeh, podčastniki nato pa so sledili vozovi, jezdec in avtomobili — vsi kakopak polpešani s pisanimi trakovi in trobojnicami. Badnjaki sprevod je bil deležen velike pozornosti meščanstva, ki se je takisto, zlasti s solkolstvom priključilo prazničnemu razpoloženju pravoslavnih vernikov. Badnjake so v Podpufcerco naložili na vozove in po isti poti je krenil potem sprevod nazaj v vojašnico, kjer je na dvorišču že gorel ogenj. Ob prisotnosti predstavnikov škofjeloškega javnega življenja so bile potem izrečene planincem, ki imajo v polkovniku g. Ivanu Markulju svoje- ga zgledega predstavnika čestitke, ki se jim pridružujemo tudi mi. Potem se je razvila prisrčna zabava s pogostitvijo.

Stotič v Tomazinovi koči

Sv. gora, 6. januarja. Izletniki točkami v Zasavju, številu njenih prijateljev se je zlasti dvignilo zadnja leta, odkar stoji Tomazinova koča na koti 849.

Mnogi planinci porabijo vsak prosti čas, da se razvedre na Sv. gori. Zanimivi hribi imajo pa tudi zveste prijatelje. Med volilnimi članicami SPD je g. Pavla Meškova iz Litije, ki jo posmazajo že dolga desetletja tudi kot dobro »odbornico litijskega Sokola in kumice prapora SKJ, sodelavko ostalih narodnih organizacij, zlasti Ciril Metodove družbe, ki ji je že od malih nog priralska k arcu in kjer je delovala že pod vodstvom g. Terezije soproge Luke Svetca, po smrti g. Svetčeve pa je g. Pavla njena naslednica in prednica naše sokolske podružnice CMD.

Velik krog najvestejših svetogorskih planinarjev je oni dan proslavil jubilej posebne vrste, ko je naša maritvja planinarka g. Pavla stopila stotič čez prag novega doma na Sv. gori. Družba odličnih izletnikov iz Litije, Zagorja, ostalih krajev Zasavja in Ljubljane je prihitala na povabilo odbora SPD k intimni proslavi, da se tako vsaj skromno oddolži občinski SPD g. Pavla Meškova za njeno ljube-

zen do Sv. gore. G. Pavla Kraljeva iz Litije je izročila g. Pavlu kramo košarico, napolnjeno s planinčastim cvetjem. Na robu košarice so vseli arčci, v vsakem je bilo vstajeno ime ostalih najbolj vnetih občivalcev Sv. gore, preko vseh pa se je vilo veliko srce z napisom »Na gore, na gore, na strme vrhove in s simbolično številko 1000. Njehni občivalci na Sv. gori še od časov, ko ni bilo tu drugega zatočišča, kakor v mežnarji je pa mnogo večje.

Nato se je pričela slavnostna seja SPD. Bančni svetnik g. Podboj iz Ljubljane je v imenu SPD opasal zasluge naše jubilarke, vrle g. Pavle. Vsa družba ji je hila stisnati roke. Litijci notar g. dr. Ivan Gračič, Prešernov rojak iz Kranja, pa je zapel ob prepevajočem navdušenju priložnostno pesem na planinarko Pavlo, ki je stotič stopila v novi svetogorski planinški dom. Pesem je zapisana tudi v spominsko knjigo.

S P O R T

Črn dan Zagreba v Ljubljani

Prvi jugoslovanski prvak v hokeyu na ledu je Ilirija — Krasna zmaga Ljubljane nad Gradjskim

Ljubljana, 7. januarja. Prasmik Treh kraljev nam je prinesel prav obilen sportni blagoslov. Razen zimskih sportnikov na ledu in snegu so se udeleževali tudi nogometaši, ki so se pa tudi morali pokoriti prirodnim silam in odigrati tekmo na neobičajnem terenu. Včerajnji dan je bil črn za Zagreb. Ljubljanski sportniki so nad njim slavili dve lepi zmagi, v hokeyu in nogometu.

PEVSTVO V HOKEYU NA LEDU

Pravčasno je pritnil mraz in omogočil brezhalno izvedbo prvega državnega prvenstva Jugoslavije v hokeyu na ledu. Ledna plošev na dristišču Ilirije je bila zlasti včeraj v idealnem stanju. Na prvenstvenem turnirju so sodelovali 4 klubi, 3 zagrebški in en ljubljanski. Pripravevalno je zmaga Ilirija in si tako osvojila naslov prvega državnega prvaka. Na naslednja mesta so se plasirali ZKD, Hašk in Marathon.

V četrtke zvečer je imel ZKD precej posla z Marathonom preden je zmagal 2 : 0 (0 : 0, 2 : 0, 0 : 0). Odločila je boljša skupna igra in večja izenačenost. Najboljši igralec zmagovalca je bil vodja prvega napada Stipetič, ki je v svojih soigralcih imel mnogo boljše pomočnike kakor Belak med Marathonom. Slednji je bil duša moštva, toda, kakor v naravi, tudi pri hokeyu na ledu ena sama lastavka še ne napravi pomladi. ZKD se je zasluženo plasiral v finale z Ilirijo. Ljubljancem bi morali igrati s Haškom, ki pa je prišel prekasno v Ljubljano in sploti ni nastopil ter je igra pripadla Iliriji par forfait z rezultatom 6 : 0. V nadomestilo sta dve moštva Ilirije pokazali pravo ekshibitivno hokeya in zadivili dosti številno gledalstvo.

Odločitev za plasma je padla včeraj dopoldne. Hašk je presenetil z razmeroma dovoljvno skupno igro in je lažje zmagal Marathona kakor kaže rezultat 5 : 3 (1 : 0, 3 : 2, 1 : 1). V streljanju so bili Haškovi prav dobri, zato pa so v pogledu brzine nudi vse prej kakor hokeysko igro. Sledila je odločilna bitka med Ilirijo in ZKD. Ljubljanci so takoj v prvi tretjini pokazali zobe in potisnili nasprotnika v popolno obrambo. Nič ni pomagalo, da so se Zagrebčani zabarikadirali pred svojim golom. Bližjite poteze domačih so jih popolnoma zmedle in število golov se je naglo dvigalo. Čeprav Ilirija v naslednjih tretjinah ni igrala s polno paro, je vendarle dosegla dvoštevilično zmago 11 : 0. V prvi tretjini jih je nasula v zagrebško mrežo pol tučata, v naslednji sta sledila še 2 gola in v poslednji 3. Gole so zabili žitnik 4, Morbacher 3, Gregorič 2, Gogala in Pavletič po 1. Najboljši mož na igrišču je bil nedvomno žitnik, katerega solo prodror so bi nezadržni.

Včeraj zvečer je nato sledila še reprezentančna tekma med Zagrebom in Ljubljano. Ljubljano je seveda zastopala Ilirija, ki je nastopila v postali Rihar, Poganič, žitnik, Kačič, Pavletič, Gregorič, Morbacher, Lombar, Gogala, rez. Eržen; Zagreb pa Rihar, Witacher (oba ZKD), Lacher, Belak (oba Marathom) Zettincker, Fiedler, Splait, Spoljarič, Bašič (vsi ZKD). Igra je bila od začetka do konca zanimiva. Med Zagrebčani se je najbolj odlikoval trener Zettincker in samo po njegovi in v znatni meri tudi Riharjevi zaslugi je prišel Zagreb do dveh golov. Tempo je bil ves čas oster, situacije so se bliskovito menjavale, vendar je bila Ljubljana zmerom gospodar položaja. Serijo zgoditkov je otvoril Gregorič na lep predložek Pavletiča. Sledil je popolnoma pravičen gol Pavletiča, ki ga pa sodnik ni priznal. Na Morbacherjev prodror je nato Eržen povisal na 2 : 0.

Prireditve ob izletu gorenjskih smučarjev

Gorenjska — zimsko sportna podveza na Jesenicah — razpisuje ob priliki 2. zleta gorenjskih smučarjev v Kranjski gori — za dne 14. in 15. t.m. sledeče prireditve: Sobota 14. I. 1939:

Ob 14: tek na 18 km za klasično prvenstvo in solo tek GZSP ter za prvenstvo izleta. Ob 14: tek na 5 km za juniorje. Start za tek za seniore in juniorje — je na travniku pod na novo izsekanim terenom v KG — cilj istotam.

Nedelja 15. I. 1939:

Ob 9: start za velesalom za seniore. Ob 10: start za slalom za juniorje. Tekme v slalomu za seniore in juniorje, se vršijo na novem izsekanem terenu nad Kranjsko goro. Ob 9: start za tek na 3 km za nastaj. Start in cilj v Kranjski gori. Ob 14: v Kranjski gori na 27 m skakalnici — juniorke skakalne tekme v skokih za prvenstvo GZSP in zleta. Ob 14: v Planici na 60 m skakalnici — tekme v skokih za klasično komb. solo skoče za prvenstvo GZSP in za prvenstvo izleta.

SPLOŠNA DOLOČILA

Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JZSS. Vsi nastopi se vršijo v razredih. Pravico do nastopa imajo vsi verificirani tekmovalci JZSS. Vsa tekmovalca nastopi na lastno odgovornost. Glasom pravilnika JZSS, imajo pravico do tekmovanja za prvenstvo GZSP v klas. komb. t.j.: tek za komb. solo tek, skoče za komb. in solo skoče, samo verificirani tekmovalci GZSP, vsi ostali tekmovalci lahko tekmujejo samo za prvenstvo izleta (poleg tekmovalcev GZSP). Za slalom tekmo ta določila ne veljajo. Vse priprave je treba poslati na GZSP, Jesenice, do 12. I. 1939 na predpisanih sa- veznih listovinah in sicer ločeno za vsako panogo, nepravilne prijave se ne bodo upoštevale. Zakasnele prijave, se bodo sprejele, le do 11. ure dne 14. t.m. s prijavno- nom dn 4. — za vsakega tekmovalca. Zrebanje nastopnih števil za vse vrste tekmo- vanja, se bo vršilo v pisarni TPD v Kranjski gori, v soboto dne 14. t.m. točno ob 11. uri dopoldne ob prisotnosti delegatov

posameznih klubov. Vsa tekmovalca so mora udeležiti povzroke ob priliki otvoritve izleta v Kranjski gori, ki bo v soboto dne 14. t.m. ob 18.30 uri. Vsa tekmovalca bo lahko nastopil, samo če bo imel izletni znak. Vsi tekmovalci se morajo zglasti v soboto, dne 14. t.m. v izletni pisarni v Kranjski gori, kjer dobijo bone za brezplačno prenočišče, za pogostitveno večerjo (ki bo skupna), za ceneno prehrano in po možnosti podporo za kritje delnih potnih stroškov. Vse nastopne liste in liste o doseženih rezultatih, se bodo brezplačno izdajale v izletni pisarni v Kranjski gori.

Za mladinske tekme so določeni sledeči razredi:

Naraščaj do 14. leta — tekmuje na 3 km progi, juniorji od 14.—16. leta in od 16.—18. leta — tekmujejo na 5 km progi.

Darila: Prvi trije zmagovalci od vsake discipline — prejmejo častna ali praktična darila. Razglasitev rezultatov bo v nedeljo ob 18. uri v Kranjski gori. Vsi člani GZSP morajo na izlet poslati najmanj po dva tekmovalce. Zveze vlakov so zelo ugodne.

★

Klubiški dan jeseniških sportnih klubov. V nedeljo 8. t.m. prirede v GZSP včlanjeni klubi svoj klubski dan, da pokažejo sadove svojega dela. SK Bratstvo, ki ima v svojih vrstah odlične tekmovalce tudi v klasičnih panogah, bo priredil ob 9.30 uri teke na 12.5 in 2 km z nastopom in ciljem na svojem igrišču. TK Skala in ASK Gorenjec bosta izvedla klubske tekme v slalomu na Rožci odnosno na Črnem vrhu. Oba kluba imata odlične tekmovalce v alpskih disciplinah, zato bo borba za prvo mesto izredno huda. Prijatelji smučanja bodo imeli dovolj prilike za opazovanje zanimivih tekem bodisi na Jesenicah, Črnem vrhu ali na planini Rožci.

MED PRIJATELJICAMI

Za svoj 16. rojstni dan sem dobila očetla klavir. — Kaj so že bili takrat klavirji na svetu?

Češki film »Poročnik Rjepin«

Premiera bo drevi v kinu Unionu

Ljubljana, 7. januarja. Češki film se je v zadnjih letih v umetniškem pogledu tako močno dvignil, da stoji danes glede umetniške kvalitete na zavidanja vredni višini. To so nam potrdili nešteti v Ljubljani že predvajani krasni češki filmi, kakor:

»Hajduk Janošik«, »Nedolžnost«, »Hordubalovci«, filmi, ki so bili deležni občudovanja in nagrad celo pred mednarodnim forumom, na biennali na Lidu pri Benetkah. Kino Union predvaja od danes naprej zopet tak krasen češki filmski umotvor »Poročnik Rjepin«. Ta film je nekak zgodovinski dokument herojske borbe čehoslovanskega naroda za svobodo. V napetih in pretresljivih slikah nam predločuje priprave češkega naroda za osvobodjenje in nam kaže, da je vsak posameznik na svojem področju vsakal rušiti trlo avstro-ogrske državo in z zavestjo, da gre za svobodo naroda, deloval po svoje za končno osvobodjenje vseh Slovanov. Film nam kaže dogodke v zaledju za fronto, v hiši, kjer so vsi ljudje enaki. Res lep je ta film in močno učinkuje na vsakega gledalca in za-

to se ne smemo čuditi, da so ljudje pri nekaterih najnapetnejših prizorih navdušeno ploskali. Tri stebre češkega filma vidimo v tej češki umetnini, F. Smolika, A. Mandlova in V. Borskaga. Vsi trije so na svojem mestu in dovršeno izpolnili svojo nalogo.

»Poročnik Rjepin« je film slovanstva in prepričani smo, da bo tudi naša bela Ljubljana znala ceniti to filmsko umetnino Čehov ter z mnogobrojnimi obiskom dokazala, da so zavoda, da v naših prsih bije slovan- sko srce.

»Trije modri« inkognito

Ljubljana, 7. januarja

Govorimo o trojicah »treh modrih«, ki so se zadnja leta pri nas tako razmnožile, da je bilo na ljubljanski periferiji mnogo več »kraljev« kakor na vsem svetu kraljestev. Hkrati s tem skoraj katastrofalnim naraščanjem števila kraljev ob novem letu so začele propadati avtoritete. Tako se je končno zgodilo, da so kralje celo začeli preganjati in njihovo romanje za papirnato zvezdo je postalo prestopok. Zato zadnja leta trojice treh modrih niso niti več prodirale v središče mesta, ker so se izogibale policije kakor Herodeza. Koledništvo, ki je bilo degradirano na navadno berastvo, je tako izgubilo zadnji čar poezije. Toda svezda, ki vodi tri modre, kljub temu še ni ugasnila. V resnici je vse odvisno od te svezde: če je dobra vodnica, privede tri modre kljub policiji v mesto, zato je bilo te dni in zlasti včeraj še dovolj modrih, ki so grešili sicer zoper postavbe, a jih ni zaradi tega pekla vest, če so z dinarčki ušli stražnikom.

Trojice modrih so se prilagodile novim razmeram; v mesto so prihajale brez kraljevskih ornato, kar ima tudi svojo dobro stran, saj se je režija znatno pocenila. Trojice kraljev so prihajale v mesto tako rekoč incognito. Insignije, papirnate krone, svezde vodnice na metlinem držaju in matirana opodjoca kot hermelinski plašč, bi

jih samo izdajale. Opremljeni so bili samo s konzervnimi škaticami, ki so jim služile za kadilnice. Že od svetega večera so trojice modrih romale po mestu z ogljem in kadilom od lokala do lokala. Gaspar je nosil oglje v zavrtku pod pazduho, Melhior je vihtel kadilnico, konzervno škatico na žici. Boltežar je pa bil blagajnik. Bil je navadno najmočnejši in najpogumnejši ali, če hočete, najprevidnejši, kakor so pač vsi blagajniki tega sveta. Kadilo je drago, zato so z njim varčevali. Saj je dovolj, da se iz kadilnice kadi. Kadilo se je pa pošteno in marsikje so jih odgnali prav zaradi tega in jim ni bilo treba iskati drugega izgovora. Sicer pa »kralji« inkognito niso uživali posebnega spoštovanja že zaradi tega, ker so bili v civilu ter preveč vsakdanji.

Vsi »kralji« pa vendar niso hoteli dopustiti, da bi jim tako posegali po njihovi suverenosti; našli so se kakor se spodobi, a v mesto niso šli demonstrativno. Nosili so svojo zvezdo vodnico po predmetjih in prepevali svoje ahimne tako, da so jim morali hočeš nočeš odgovorjati vsi pri kljub kontumacii. Zetev je bila res elaba, toda kralji so se kljub vsemu posušili stare pravice. Nekateri morda niso kralji niti režije, izdatkov za papir in kadilo. Toda zadovoljni so že zaradi tega, da so ušli stražnikom in da so bili vsaj nekaj ur kralji. Ali ne veste, kako imenitno se človek počuti, če vsaj kralja igra? In ti »modri« a periferije si tudi vsaj včasih radi ustvarijo malo iluzijo, ki na tem lepem svetu marsikomu nadomešča kruh in vse

V POČASTITEV ROJSTNEGA DNE NJ. VEL. KRALJICE MARIE
PRIREDILO SOKOLSKA DRUŠTVA V MARIBORU

III. SOKOLSKI PLES

v soboto dne 14. januarja 1939. v vseh prostorih Sokolskega doma.

DNEVNE VESTI

— Odvetniška vest. Odvetnik v Celju dr. Friderik Zanger se je 31. decembra 1938. odpovedal izvrševanju advokature. Za prevzemnika pisarne je bil imenovan dr. Urch Karel, odvetnik v Celju.

— Razpisani službi banovinskih cestarjev. Banske uprava dravske banovine razpisuje dve službi mestni banovinskih cestarjev in sicer na banovinski cesti 1/12 Ziebič - Sodražica - Bloška Polica v odseku od km 19.500 do km 22.500 in na banovinski cesti II/159 Nova vas - Lahovo od km 0.000 do km 2.407 in na banovinski cesti II/158 Pudo - Varuh - državna meja od km 5.500 do km 12.956. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 30. t. m. pri okrajnem cestnem odboru v Logatcu.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 2 z dne 7. t. m. objavlja pravila o inventariziranju zbirke učil, knjižnic in opreme v srednjih, učiteljskih in meščanskih šolah, odločbo o spremembah in dopolnitvah v tarifi za pobiranje žigosane in ostalih pristojbin za mere in dragocene kovine, odločbo o taksiranju dovolitev za izvrševanje privatne živinogredniške prakse, odločbo o podaljšanju pridobitne odmere na l. 1939 in odločbo o odkupu deviz po pooblaščenih zavodih

XV. Obrtniški ples se bo vršil 14. januarja 1939 v Kazini

— Radijske naročnike opozarjamo, da jim je poleg dobrega radijskega sprejemnika neobhodno potrebna tudi dobra radijska revija. »Naš val«, ki izhaja vsak petek, je naš najboljši radijski tednik, ki prinaša sporede vseh evropskih radijskih postaj in tudi posebno skrbno sestavljen izvešček najboljših oddaj za tekoči teden. Najnovejša številka »Našega vala« objavlja poleg obširnega programskega dela tudi zanimiv članek o delovanju »etrške policije«. Regalijevo reportažo o žentivah črnogorskih knezov oziroma kraljev, pisano rubriko »Radio in televizija«, rezultate nedavnega nagradnega natečaja in še marsikaj drugega zanimivega. Zahtevatve takoj na ogled brezplačno številko. »Naš val« stane mesečno samo 12 din, naroča pa se pri upravi v Ljubljani, Knaflejeva ulica 5.

SPECIALIST ZA PLJUČNE BOLEZNI

Med. Univ.

Dr. Baldomir SAVINŠEK

naznanja, da je pričel ordinirati

v Ljubljani, nova ulica za palačo banke

»Slavije« (podaljšek pasaze nebotičnika)

Ordinira od 11 — 1/2 in od 3 — 5.

— Smuka je bila včeraj povsod dobra. Nepričakovani vremenski preokret je bil kriv, da so ostali mnogi smučarji včeraj doma, ker so mislili, da smuka ne bo dobra, da je sneg osršen in ali celo južen. Toda v četrtek ponovi je zopet pritisnil mráz in včeraj je bil povsod priščel, le v dolinah je imel sneg tenko skorjo, da za smuko ni bil prikladen. Tudi vremenska poročila so bila v sredo in v četrtek deloma neugodna, glasila so se, da je sneg osršen. Zato ni čuda, da so se mnogi smučarji premislili in ostali doma. Lahko jim je za žal, kajti smuka je bila tudi na Dolenskem in po planinah v Zasavju naravnost idealna, sneg suh, enakomeren, spihan nekoliko le na najbolj izpostavljenih krajih. Še ugodnejša pa bo smuka jutri, ker je pritisnil še hušji mráz. Nebo je jasno in vse kaže, da bo jutri še bolj mráz. Na Poljevem je zapadlo na podlago dobrih 10 cm novega snega in je smuka zdaj še mnogo ugodnejša, kakor je bila za božične praznike in za novo leto. Smučarjem torej ne bo treba voziti se daleč, ker imajo idealno smuko v bližini Ljubljane.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM

V SIŠKI, telefon 41-79.

SIJAJNA AMERIŠKA BURKA

Javni škandal

V glavni vlogi: IRENE DUNNE

Predvajamo jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri

in v ponedeljek ob 1/2. uri.

Danes ob 1/2. uri zadnjkrat

»NICEVO« — Harry Baur

Prihodnji spored:

General Štefanik

(HIMNA SVOBODE)

— Višji tečaj za avtomehanike-šoferje. Banske uprava dravske banovine je na prošnjo Zveze šoferjev dravske banovine dovolila prireditve višjega tečaja za avtomehanike šoferje. Ker je ta tečaj, na katerem se bo poučevalo o tehniki vseh vrst eksplozijskih motorjev, elektrotehniki, aeromehaniki kakor tudi k tej stroki spadalajočih strojih in mehaniki v podrobnosti, namenjen za višjo izobrazbo mehanikov-šoferjev ter vsem, ki so v tej stroki zaposleni, javlja Zveza šoferjev dravske banovine, da se bo pričel tečajni pouk v četrtek 12. januarja ob 19.15 na Srednji tehniški šoli. Vsi oni člani in nečlani, ki so se javili v tečaj, se naprošajo, da se sestanejo v četrtek ob 19. pred glavnim vodom Tehniške srednje šole v Ljubljani. Oni člani in nečlani, ki se žele udeležiti tega tečaja, pa niso imeli prilike vpisati se, naj to stori v nedeljo 8. januarja v Zvezinem lokalu pri Levu na Gosposvetski cesti med 10. in 12. uro, zunanjí pa do torka 10. t. m. pisanimi potomi.

— Nesreča. V bolnico so včeraj in danes prepeljali več poškodovancev, ki so se po večini ponorečili na zmazkih in splozkih tleh. 14letni sin železniškega uradnika iz Kranja Anton Razpotnik je padel dol na pred hišo in si zlomil desno roko. 34-letna delavka Alojzija Šurk iz Trčica je

padla grede iz cerkve in si zlomila levo nogo. — Marica Zajc, 5letna hči zidarja iz DM v Polju je padla pri sankanju in si zlomila levo nogo v kolku. — 4letni sinček zidarja Joško Lavš iz Ljubljane je padel pri sankanju in si zlomil desno nogo. — 7letna žena upokojenca poštnega poduradnika Katarina Prištev iz Rožne doline pa je padla na poledeneli cesti in si zlomila levo roko.

— Družba kožuhovine v Ljubljani se bo začela neprekinjeno 23. t. m. Lovci naj pošljejo svojo letošnjo števico čim prej na naslov »Divja koža« Ljubljana-velesela. — Avtomatska telefonska centrala Srednje Dalmacije. Dela na montiranju avtomatske telefonske centrale v Splitu hitro napredujejo. Vse kaže, da bo začela centrala posloovati 24. marca. Istočasno začne obratovati vse avtomatske oziroma napol avtomatske telefonske centrale, ki bodo zvezane s Splitom in sicer centrale v Trogiru, Kaštel Solinu, Omišu, Makarski, Supetru in Hvaru. Tako dobi za srednja Dalmacija avtomatski telefonski promet.

— Mráz tudi v Dalmaciji. Iz Splita poročajo, da je pritisnil zadnje dni mráz tudi v Dalmaciji. V sredo so imeli hude snežne meteže. Na planini Mosor je zapadel sneg. Kmetje iz gorskih vasi pripravljajo, da že dolgo let ne pomnijo takih snežnih metežev. Sneg je zapadel tudi po hribih okrog Brača. Na liški progji je zapadlo mnogo snega, vendar pa zaenkrat prometa še ne ovira.

— Za olimpijado prijavljenih že 18 držav. Na povabilo finskega olimpijskega odbora na olimpijado 1940 v Helsinkih je odgovorilo do konca leta 1938. dovoljno 18 držav in sicer Belgija, Costarika, Češko-slovaška, Danska, Anglija, Grčija, Haiti, Italija, Jugoslavija, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Nemčija, Palestina, Portugal, Rumunija, Švedska in Švica.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ne bo nobenih sprememb, le nekoliko hladneje. Včeraj je snežilo v Sarajevu, deževalo pa na Visu, Splitu in Kumboru. Najvišja temperatura je znašala v Kumboru 10, v Splitu 9, na Rabu 6, na Visu 4, v Beogradu 3, v Zagrebu —1, v Sarajevu —2, v Mariboru —2,2, v Ljubljani —2,4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766,3, temperatura je znašala —7,4.

— Pes ga je uprizaril. Brezposelni delavec France Kralj je včeraj stopal po Tyrševi cesti od hiše do hiše in berščil. Ko je pa nameraval odpreti ograjna vrata neke vile, ga je popadel za roko pes čuvaj in mu ga razmesaril do komolca. Žrtve hudega psa so morali prepeljati v bolnico.

— Tuj ček vnovič. Uslužbenec neke zagrebške drogerije Anton Jarošan je prijavil policiji, da je inkasnat drogerije Gjur Ivančević brez sledu izginil. Ivančevića so poslali v pošto hranilnico vnovični ček na 60.000 din. Mož je ček vnovič in jo z denarjem popihal.

— Tragična smrt 84 letne starke. V sredo zvečer je nastal v Petrinji požar v hiši učiteljice ročnih del Josipine Kadič. Prihiteli so sosedje in nekdo je potegnil iz goreče sobe strahovito ozgano Kadičevce. Bila je že mrtva. Pokojna je bila stara 84 let. Kako je požar nastal ni znano.

— Lačni volkovci raztrgali črta in 10 ovac. V vasi Bešpolju v Bosni se je pripetila včeraj zjutraj strašna nesreča. Mladica Joca Andrijevč je odšla in stajalo poklad ovcam. Kar se mu je približalo od zadaj krdo lačnih volkov, ki so planili nanj in ga raztrgali. Potem so planili volkovi še na ovce in jih raztrgali. Nesrečni deček je slišal njegov krik in pribehlj sinku na pomoč s sosed, ki so pregnali volkove in rešili nekaj ovac. Šele tedaj je nesrečni oče opazil na tleh pred stajo raztrganega sina.

— V prijateljevi hiši ustreljen. V sredo ponoči je bil ustreljen v vasi Kladnje blizu Bosanskega Novga premočni kmet Dušan Kondič. Bil je v gosteh pri svojem prijatelju Pavlu Stojkoviču. Naenkrat so počili pred hišo trije strelci. Nekdo je streljal s samokresom skozi okno in zadel Kondiča, ko se je pripravil, da bi pri prijatelju prenočil. Zadel ga je v glavo tako da je kmalu izdihnil.

— Grozen zločin podivjanega cigana. V vasi Šoškovci blizu Vinkevec je cigan Hristov Petrovič napadel 13-letnega Adama Belaka. Udaril ga je s sekuro po glavi, da se je nesrečni deček zgredil. Potem mu je preiskal žepa, in ko ni našel denarja, mu je sezul čevlje in pobral kapo. Da bi ga deček ne izdal, če bi se osvestil, mu je podivjani cigan potegnil iz grla jeric in mu ga odsekal. Orožniki so zverinskega cigana aretirali. Njegova žrtev je v silnih mukah kmalu izdihnila.

Iz Ljubljane

— Iz Združenje trgovcev prosi svoje članke, da spremljajo na zadnji poti veletrgovca in posestnika g. J. Josipa Verliča. Pogreb bo danes ob 15 iz hiše žalosti Tyrševa ceste 31.

— Iz Proslava badnjaka. Naši bratje pravoslavne vere so tudi letos na tradicionalen način proslavili badnjak. Včeraj kmalu po 14 so krenili zastopniki volkajskih edinic z gočbo na čelu v Tiavli, kjer so naselili badnjake. Nato pa se je pisana povorka, ki so se ji pridružili še Sokoli na konjih, civilisti, zastopniki Kola jahčev, rezervnih oficijerov in raznih drugih organizacij, vrnila v mesto. Voljaki so na okrašenih vozovih vozili badnjake, hraste, okrašene s pisanimi trakovi. Povorka je krenila na Mirje pred stanovanje divizionarja generala Lukiča, ki so mu ponesli badnjak, nakar je divizionar vsem požel srečen božič, njegova sogrupa pa je voljake in druge pogostila s čajem. Povorka je krenila potem na Gosposvetsko cesto, kjer je badnjak izročila tudi pomočniku divizionarja, generalu Dodicu, nato pa je sprevod zavil v voljašnico vojvode Mišića, kjer so bili pred oficirskim domom zbrani predstavniki oblasti. Glavni badnjak so vrgli v ogenj, ostale pa so voljaki razdelili med posamezne vojaške enice. V Oficirskem domu je bila za zelišček prištevna zabava. Našim bratom pravoslavne vere želimo prijeten in lep božič. Hristos se rodi!

Najlepša kraljevska romanca v zgodovini človeštva!!!

VELEFILM IZ DNEVNIKA
VELIKE ANGLEŠKE KRALJICE
DELOMA V NARAVNIH BARVAH:

KINO MATICA, tel. 21-24

Film, ki je bil nagrajen na bienali v Benetkah in prejel kot najboljši film leta pokal vseh narodov!!!

KRALJICA VIKTORIJA

ANNA NEAGLE

ADOLF WOHLBRÜCK

Danes ob 16., 19. in 21. uri

KINO SLOGA, tel. 27-30

Ob 16., 19. in 21. uri

LJUBAVNE LAZI

KARL LUDVIG DIEHL

Danes ob 14.30 in jutri ob 10.30

napeta kriminalna drama

Film, ki opisuje ljubezen profesorja in njegove učenke, ki se s vsemi silami bori proti svojim čustvom! Izredno zanimiv film za mladino in za odrasle! Po romanu FREDA ANDREAS!

DOROTHEA WIECK JUTTA FREYBE

POVRATEK IZ PEKLA

meščanska in znak. Blagopokojnika, ki je o vsaki priliki dejansko dokazal svojo veliko naklonjenost Sokolstvu, prav posebno še našemu društvu, ohranimo v najčistejšem spominu.

— Iz Československi Obec v Ljubljani priredi jutri ob 15. uri v Narodnem domu lutkovno predstavo. Na sporedu pravljica »Janko in Metka«. Vabljeni!

— Iz Planinskih pozor! Zanimivo predavanje o alpinistični ekspediciji v Hindukuš in o vzponu na najvišjo goro Irana, Demavend (5670 m) priredi Slovensko pianinsko društvo v torek 10. januarja t. l. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Predavatelj nemški alpinist Gorter Wolfgang bo pri svojem predavanju predaval ozkočrtni film in pokazal številne prvostvorne diapozitive. Vstopnice so na razpolago v društveni pisarni SPD na Aleksandrovi cesti 4/I.

— Iz Dobrodelna prireditve. Podporne zadruge drž. policijskih nameščenecv in upokojencev v Ljubljani. Kakor vsako leto priredi tudi letos svoje že tradicionalno plesno prireditev drevi pod pokroviteljstvom bana dr. Natlačenca in sicer v vseh prostorih Sokolskega doma na Taboru. Svirla bo železničarska godba »Sloga« in bo razen plesa na sporedu tudi srečolov. Ker gre prebitek v korist sirotam

in upokojencem drž. policijskih nameščenecv, so vabljeni vsi in se tudi predplačila hvaležno sprejemajo.

— Iz Lutkovno gledališče Sokola I na Taboru uprizori jutri, v nedeljo 8. t. m. ob pol 16. uri praviljčno igr: »Čudodelni lonček«. Dejanje se vrši v gozdu, pri vragu v peklu in v kmetijski izbi. Igra je prav srčkana. Jurčkov orkester. Predprodaja vstopnic od 11. do 12. v sokolski pisarni Tabor. Do 12. ure lahko telefonično.

— Iz Šentjakobčani ponove danes in jutri zvečer ob 20.15 zabavno Haškovo komedijo »Dobri vojak Švejk« z g. Lavričem v naslovni vlogi. Igra je dosegla pri vseh dosedanjih uprizoritvah velik uspeh. Ker je bila tudi včerajšnja predstava razprodana in je odšlo mnogo ljudi brez vstopnic, kupite vstopnice že v predprodaji, da se izognete navalu pri večerni blaginji.

— Iz Lisič pohrustala zajec. Zandamerijski narednik Ivan Zadnikar, stanujoč na Brdu nad Vičem, je prijavil, da mu je nekdo ukradel iz zajčjega hlevca pet navanskih sivih zajcev, vrednih 400 din. Preiskava pa je pokazala, da tat ni bil človek, marveč da so postali zajčki plen požrešne lisice. Lisica je raztrgala mrežo pri zajčjem hlevcu ter podavila in odnesla v svoj breg vse zajce.

Ljubljana turistično mesto

Kdo ima prav — ljubljanska občina ali naši hotelski podjetniki?

Ljubljana, 7. januarja. V zadnjem času so naši hotelski podjetniki že večkrat prav odločno nastopili proti ljubljanski mestni občini, ki pobira posebno pristojbino za bivanje tujcev v našem mestu, češ da Ljubljana ni nobeno letovišče, kar naj bi bilo razlog, da mestna občina ukine pobiranje turističnih pristojbin. Mestna občina je hotelskim podjetnikom seveda odgovorila in je tudi dokazala, da turistične pristojbine ne gredo iz žepov hotelirjev, pač pa samo iz žepov tujcev, ki se mude v našem mestu. Hotelirji so se seveda spet razburili in zdaj vse kaže, da vojne med magistratom in ljubljanskimi hotelirji ne bo kmalu konec. Čeprav sedi v ljubljanskem mestnem turističnem odboru tudi predstavnik hotelirjev, ki bi lahko na obeh straneh vplival pomirjevalno in hotelirjem dokazal, da so turistične dajatve mestni občini ljubljanski zelo potrebne, poleg tega pa so tudi upravičene in določene z uredbo o pospeševanju turizma, ki ima zakonsko moč.

Prav dobro so nam znane težave, ki se z njimi bore posebno ljubljanski hotelski podjetniki, vendar pa moramo poudariti, da so vsi ugovori proti pobiranju posebnih turističnih pristojbin na bivanje tujcev v Ljubljani neutemeljeni. Ljubljana je davno ni več samo dolga vas, ki nima druge potrebe kot nasiti svoje prebivalce in jim v trgovinah nuditi najpotrebnejše za vsakdanje življenje. Ljubljana je že nad 20 let obraz Slovenije, njeno kulturno in gospodarsko središče, ki ga obiskujejo inozemci v čedalje večjem številu in ki mora biti ogledalo našega kulturnega in gospodarskega udejstvovanja. Ljubljana je vsakako naše najvažnejše turistično središče, saj je razpotoje za vse slovenske pokrajine in edino večje mesto, ki ga vidijo tujci, ko se vozijo s severa proti našemu ali italijanskemu morju. Res je, da se tuji v Ljubljani ne mude po več dni ali več tednov, res pa je tudi to, da si skoraj vsi tujci, ki bivajo v večjih slovenskih letovišnih in zdraviliščih med svojim bivanjem v naših krajih prav radi ogledajo Ljubljano ter njene kulturne hrame in druge ustanove. Prav radi se po dolgotrajni avtobusni vožnji izprehodijo tudi po Tiavliju ali pa povzpno na Grad, da od tam občudujejo edinstveni položaj našega mesta in prekrasne planinske vrhove, ki obrobajo našo zemljo.

Ljubljanska mestna občina, ki ima dovolj težav in skrbi z urejevanjem in olup-

ševanjem samega mesta, nima sredstev, da bi vzdrževala tudi veliko število ljubljanskih nasadov in skrbela za vse turistične atrakcije, čeprav zdaj še čisto skromne, ki jih moremo nuditi tujcem. Za vse to je potrebno veliko denarja, in ta denar zbirajo vsa naša večja mesta s pristojbinami na bivanje tujcev, prav tako pa ima do te pristojbine polno pravico tudi ljubljanska mestna občina, saj ji jo je določil celo zakonodajalec sam. Ljubljanska mestna občina mora poleg tega skrbeti tudi za propagando našega mesta. Posamezni hotelski podjetniki ne delajo za Ljubljano prav nobene propagande in tudi kolektivna propaganda hotelskih podjetnikov v Ljubljani ni običajna, ker so med posameznimi podjetji razumljiva trenja, ki onemogočajo skupno delovanje. Glavno breme propagande je torej na ramah mestne občine, ki bi s številkami lahko dokazala, kako koristno uporablja vse denar, ki ga dobi na turističnih pristojbinah. Hotelirji, ki se upirajo tem dajatvam, bi storili prav slabo uslugo našim meščanom, če bi dosegli ukinitvev turističnih pristojbin.

Z denarjem, ki ga pobira ljubljanska mestna občina kot davčino na bivanje tujcev v našem mestu, prireja promenadne koncerte, urejuje nasade, skrbí za spomenika, postavlja po parkih klopi, postavlja vremenske hišice (v Zvezdi), nabavlja in montira opazovalne in razgledne ter orientacijske naprave (na stolpu ljubljanskega Grada), izdaja propagandne publikacije za Ljubljano, podpira turistične ustanove, vzgaja naraščaj vodnikov po našem mestu, prireja različne turizmu koristne tečaje in skrbí za vse ostalo, kar je v zvezi z zunanjostjo našega mesta. Vse to delo, ki je Ljubljancem skoraj skrito, zahteva mnogo izdatkov, to izdatke pa krije mestna občina s turističnimi pristojbinami na bivanje tujcev v našem mestu. Če zaradi tega ne smemo tem pristojbinam ugovarjati ali trditi zanje, da so neupravičene. Ob vsaki priliki zahtevamo od mestne občine, da skrbí za vse javne naprave in da se zaveda pomena in kulturne vloge, ki jo ima Ljubljana v slovenskem javnem življenju. Kako bomo s ponosom razkazovali tujcem naše mesto, če ne bo lepo urejeno? In kako naj mestna občina izpolnjuje svoje dolžnosti, če bi ji odedli pravico do pristojbin, ki si jih laste vsa mesta in ki jim jih priznavajo zakonodajalci vseh držav?

R-j

Iz policijske kronike

Ljubljana, 7. januarja.

Vlomilci in tatovi so si privoščili pred prazniki in med njimi samo kratek počitek, zdaj so pa zopet pohiteli na delo. Te dni je bilo prijavih policiji spet več vlovov, tatvin in sleparij. Iz stanovanja posestnika Mimi Cesarjeve na Gosposvetski cesti 10 je vlomilec odnesel par 6000 din vrednih zlatih uhano. Ukradeni uhani so imeli v sredini po večji briljant in več dragih kamnov v obeskih.

Vlom v gostilniške prostore je prijavila Angela Klemenčičeva, Ob Ljubljanici 21. Tat, morda jih je bilo tudi več — je odnesel ročno harmoniko znamke »Stahl«, črn ženski plašč, kožuhovinat ovratnik, par moških sivih športnih hlač, suknjič, škotel cigarete, nekaj mesnine in več litrov vina ter igralne karte. Klemenčičeva je oškodovana za 3200 din.

Iz stanovanja Ivana Erbežnika na Zaloški cesti je ukradel nekdo 2300 din v bankovcih in kovancih. Tudi v gostilniški lokal »Pri Levu« na Gosposvetski cesti so vdrli ponoči tatovi. Odnesli so več škotel cigarete, svilen moški dežnik, svetlo modro žensko jopico, šal, par rokavic in nekaj drobiža, s čimer so oškodovali lastnika Franca Stoila in natakarko Marijo Škerli za okrog 700 din. V četrtek ponoči je bilo vlomljeno v gostilno Katarine Volkar na Poljanski cesti, odkoder je odnesel tat prazno ročno torbico in za okrog 100 din drobiža, ki ga je našel v miznici. Brivski pomočnik Ferdinand Cvenček je bil okraden doma v sobi v Delavskem

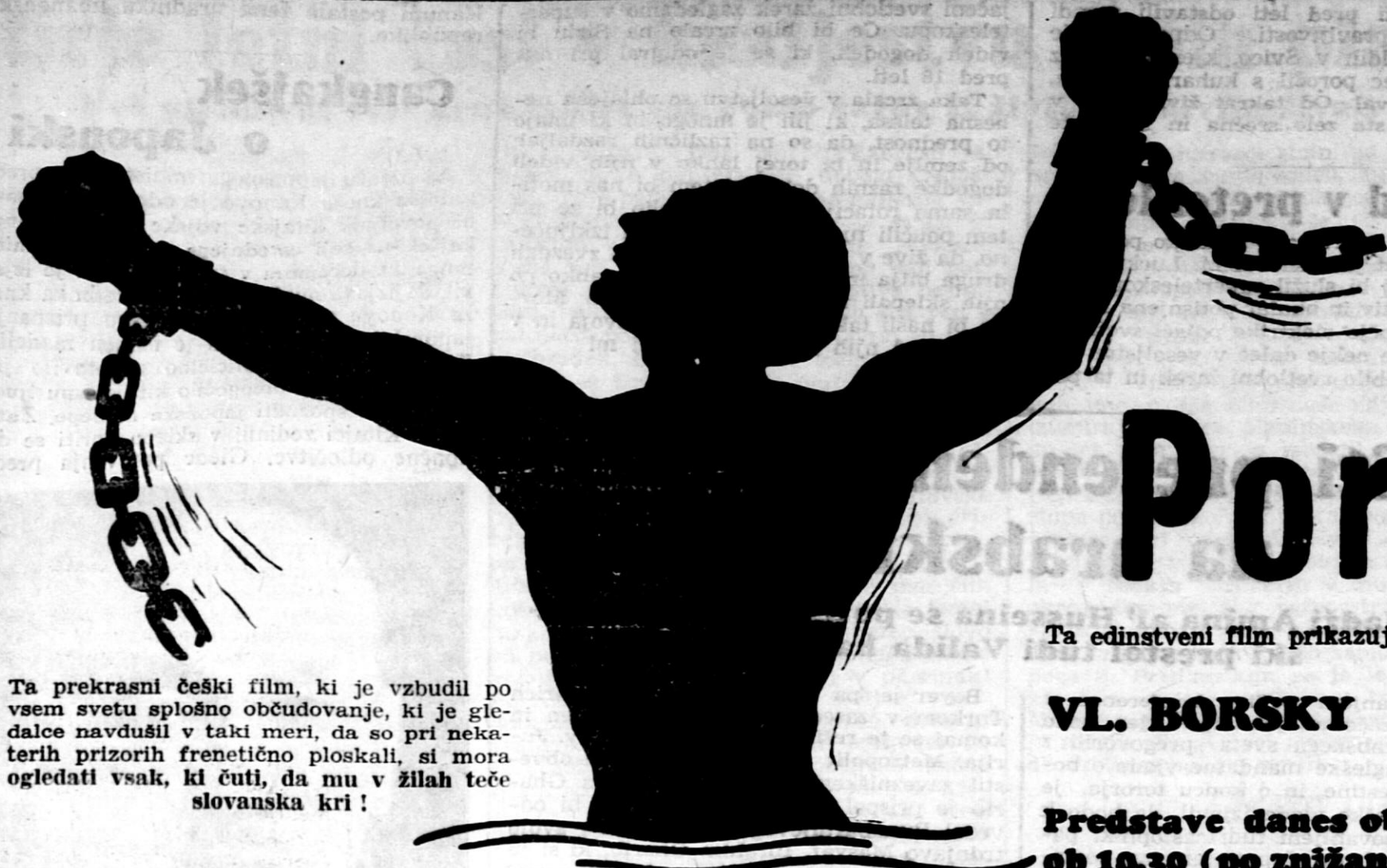
domu. Svojo 1100 din vredno srebrno uro z verzičico je pustil pred odhodom na Smarno goro na mizi, ko pa se je vrnil, je ni več našel. Ob 600 din vredno srebrno uro znamke »Eterna« je prišel tudi monter mestne planarne Stefan Berlot. Ukradel mu jo je nekdo v jutranjih urah v neki kavarni v Siški. Izpred Novokove gostilne na Viču je bila te dni ponoči ukradena z avtomobila aktovka last trgovca Joška Pevca, v kateri je bilo več dokumentov, trgovskih beležnic in par rokavic.

V Kopališki ulici je bilo vlomljeno v spalnico mesarskih pomočnikov, zaposlenih pri mostru Ocirku. Zlikovci so odnesli vse, kar so našli vrednega v stanovanju, obleko, srebrnino in nekaj denarja. Vlom so oškodovanci takoj prijavili in je policija kmalu izsledila dva prodajalca ukradene srebrnine, ki sta jo skušala spraviti v denar za malenkostno ceno. Oba sta tatvino takoj priznala. Prišla sta šele nedavno iz zaporov, iz katerih sta bila odpustena, na podlagi amnestije 1. decembra. Meseca novembra je bilo izvršenih več vlovov v prostore Gostilničarske zadruge na Privozu. Tat je odnesel živila iz kleti Gosposvetske šole, večših pa, če je prišel do nje, tudi gotovino. Vlomni so bili seve takoj prijavljeni, a so šele sedaj mogli razkrinkati tatu v osebi nekega mladenčca, ki je pri kraji pustil na pohištvo prstne odtise.

Postarši — stanišlan
Vodnikove družbe!

Zgodovinski dokument o herojski borbi Čehoslovakov za svobodo naroda

**Danes
premiera**

Ta prekrasni češki film, ki je vzbudil po vsem svetu splošno občudovanje, ki je gledalce navdušil v taki meri, da so pri nekaterih prizorih frenetično ploskali, si mora ogledati vsak, ki čuti, da mu v žilah teče slovanska kri!

Poročnik Rjepkin

Ta edinstveni film prikazuje v pretresljivih slikah vznemirljive dogodke v zaledju za fronto, doživlja v hiši, kjer so vsi enaki... V glavnih vlogah:

VL. BORSKY

A. MANDLOVA

F. SMOLIK

Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri, jutri (v nedeljo) ob 10.30 (po znižanih cenah) ter ob 15., 17., 19. in 21. uri

KINO UNION

TEL. 22-21

TEL. 22-21

Med božičnimi prazniki v Pragi

Dr. Kramář — dr. Beneš — Masaryk — Skrb za begunce — Kulturno življenje in drugo

Ljubljana, 6. januarja. V petek pred svetim večerom je snežilo. Z malo težkim srcem sem vstopil v opoldanski brzec, da se mu zaupam, ko so vendar imeli vsi vlaki po večerne zamude radi snežnih nepravil. Pa je vendarle šlo vse v lepem redu. Na Dunaj jo je primahal samozgodovinar Franca Jožefa v hotelu Eggerländer. Cene niso pretirano visoke, udobnost pa prav prijetna. Drugo jutro pa sem komaj dobil prostor v praškem brzcu. Naval dunajskih potnikov je bil ogromen, vse je šlo v svoje rodne kraje na — Češko. Prebiral sem »Ob dvajsetletnici Jugoslavije«, poslušal čebljanje veselih sopotnikov in prijetni dunajski nemščini in primaknil včasih to ali ono, da ni bilo ravno dolgočas. Tipali smo drug drugega, obšli, da bi zvedeli za to ali ono, beseda pa vendar ni tekla tako, kakor teče med znanci. Vlak pa je brzel dalje in močno je snežilo. Tam pri Tulu gradu velikanski nov most čez Dunavo in popravljajo avtomobilsko cesto-daljnico, kakor jo sedaj imenujejo Čehi.

Ko so minile tri ure, smo bili v Gmündu, obmejni postaji proti novi češki meji. Nemška revizija potnih listin, denarja in prtljage je temeljita, pa vendar ne neprijetna, ali zlonamerna. Mlada židinja iz Prage pa se je vendarle tresla kot šiba na vodi, zakaj pri potovanju na Dunaj so jo slekli do kože. Tokrat ji tega niso storili. Ob reviziji pa sem nemilo iznenaden nad preobrazbo ljubeznivih sopotnic. Ta se piše štoviček in gre v Hotovine pri Taboru, ona se imenuje Kubiček, pot jo pelje v Malšice, tretja je Kratochvíl in gre v Prago. Žive že po več let na Dunaju, morale so dokazati, da so arijske krvi; do Gmunda je kazalo, da so trde Nemke, po Gmündu pa pride na dan, da so vse Čehinje. Nemško govorčenje je napravilo prostor prijetni zabavi v češčini. Po enournem postanku smo nadaljevali pot proti Pragi. Kamor smo prispeli s poltrto uro zamude malo pred peto uro popoldne. Wilsonov kolodvor bruhal iz sebe valove ljudi, ki se razgrinjajo dalje po Pragi.

Na vogalu Vavčarskega trga stoji ogromna smreka, okrašena z božičnimi okraski in ozarjena od nešteti barvnih žarnic, ki opozarjajo mimoidoče, da naj darujejo za božično revnim otrokom in — beguncem. Vse ulice so nabito polne še kupujočega občinstva. Med množico prevladujejo moški, noseči objemne zavitke pod pazduho in braneči se snega in mraza. Ženski svet je doma in pripravlja božično večerjo, obstoječo iz trikratne ribje jedi in kopece drugih dobrot. Med svojci je božič najljubši letni praznik, brez njih pa je najbolj pust čas, ki ga mora človek preživeti na tej grbasti zemlji. To je pač čar božiča in gotovo je prav tako.

Čehi so za vse dogodke v svetu zelo občutljivi. Komaj je Kemal Atatürk zatisnil oči, že je na knjižnem trgu njegov obširen življenjepis pod naslovom »Sivi volk«. Našel sem ga pod božičnim drevcem in ga tudi na dušek pregrnul. Preobrazitelj Turčije je sledil svoj cilj tako brez ozira na levo in desno, kakor so to storili vsi veliki močiji v zgodovini preteklega in sedanjega časa. Marsikomu je bil menda celo za vzor, zakaj »Sivi volk« je bil prvi, ki se ni pokoril mirovnim pogodbam po svetovni vojni.

Naj omenim še dve knjigi, ki budita ogromno zanimanje češke javnosti. To sta »TGM in 28. oktober« od Jiří Stříbrného in »Kramářev soud nad Benešem« po Kramářevih zapisnikih in polemikah. Prva skuša dokazati, da je Masaryk po krivici omaloževal domačo revolucijo in delo vseh čeških politikov, ki so ostali za delo Avstrije in budili zavest češkega naroda. Druga razmotri spor med dr. Karlovi Kramářem na eni, dr. Benešem in Masarykom na drugi strani. V javnost prihajajo dejstva, za katere preje nihče ni vedel, pa se zdi, da bo sodba javnosti za dr. Beneša slabo izpadla. Način, kako je bil eden največjih čeških politikov od dr. Beneša in Masaryka potisnjen ob stran in obsojen v nekako brezdelje, ni bil lep, sredstva pa ne baš izbrana. Pa taka je politika. Čas bo podpisal pravilno sodbo, tehnična se bo naglila k poštenosti in dala zadoščenje dr. Kramářu.

Obiskal sem češke begunce iz zasedenega ozemlja. »Hraničarske komite« jih je nastanil v bivši telovadnici nemških turnarjev. Za vse begunce skrbe praške dame na čelu z gospo Veselovo, ki jo tudi ljubljanske Kolašice prav dobro poznajo. Vesela je bila mojega obiska in mi rade volje postregla z zaželenimi podatki. V dobrem mesecu je komite razdelil 9.000 zajtrkov, skoro 11.000 kosil in prav toliko večerij. preročišče pa je dal 7.318 osebam. Na sveči večer je oblekel od glave do pet 200 be-

guncev, založil s perilom in igračami ravno toliko otrok in razdelil 200 božičnih pletenih štruc. Ogledal sem si začasne prostore. V veliki telovadnici so po tleh voljaške slamnjake za 250 oseb, v kotu je še okrašeno božično drevo, zraven klavir, da se begunci razvedre ob večerih. Čez dan ne sme biti nihče v spalnici. Pod telovadnico so dnevni prostori. Za samce posebna soba, večja za družine, tretja manjša za samke. Po kovčgih in culah sodeč so si begunci rešili od svojega imetja le gola življenja. Med begunci so po večini izobraženci, ki so se žrtvovali v povojnih letih za kulturno delo v čeških obmejnih krajih. Večino med begunci imajo seveda državni nameščenci, ki čakajo sedaj na nova službena mesta, potem pa pridejo češki obrtniki, ki so morali zapustiti obmejne kraje, kjer niso bili posestniki in pa zasebni uradniki, katere so Nemci nadomestili s svojimi ljudmi. Razpoloženje med begunci ni slabo, trdno so prepričani, da jih češka javnost ne bo pustila na cedilu in da jim bo pomagala pripomogla zopet do človeka vredne eksistence.

Na vseh oglašnih deskah in vogalih so nabiti veliki plakati, ki vabijo občane, da vstopijo v enotno narodno stranko. Uspeh pa bržčas ni dosegel pričakovanja, ljudje so postali nezaupljivi, hočejo preje videti uspehe, potem se bodo šele odločili. Mladina je dobila za svoja stremiljenja vendar enkrat torišče, začela je prva in nastopila 2. jan. 1939 z velikim in uspešnim zborovanjem v kinu Lucerni. Reklamo za zbor je vodila tudi v češkem razglasu-radiu in sicer so bili to recitativni zbori, ki so dosegli višek v trditvi, da hoče mladina dela in poštenosti.

Češka svetlobna gledališča kažejo velik napredek. Večina vrsti skoro češke filme; tednik novice pa sproti prireja češka filmska centrala. Zanimivo je, da so napravili tudi češko verzijo ameriškega filma »Snežgulica in sedem škratov«. Vstopnina je v primeri z našimi cenami nižja, oprema gledališč pa prvostna. Človek je prijetno presenečen, ko vidi, kako se povsod podarja domače delo, domači napredek in kako je iz teh gledališč izginila vsa tista čudna mednarodnost, ki se po naših svetlobnih gledališčih nemoteno šopiri.

V Narodnem gledališču sem si izbral »Aido« in to zato, ker je pela Zikova kot gost in ker je dirigiral Milan Zuna. Imel sem srečo, da sem dobil prav zadnjo vstopnico, ki jo je nekdo našel pred menoj vrnil. »Aido« so podali pač tako, kakor je to navada Narodnega gledališča praškega. Zikova je ostala za enkrat še na svoji višini. Krasova, ki je pela Amneris, pa je žela večje uspehe. Milan Zuna je dirigent velikega formata. Nam je znan že od leta 1908 ko je nastopil kot dirigent Vinohradskega Hlahla na taktirnem velikem koncertu ob Slavčevem srebrnem jubileju. Potem je vodil zagrebško in beograjsko opero, odkoder je šel v Lvov in Poznanj, dokler ni prišel pred petimi leti na praško gledališče, kjer je trenutno namestnik šefa opere Vavčarskega. Morda bi kazalo, da ga naša ljubljanska Filharmonija povabi kot dirigenta na svoj božični koncert. Uspeh gotovo ne bo izostal.

Seveda človek ne bi bil v Pragi, če ne bi pogledal tja k »Fleku«. Zmeniti smo se; oba Zika, Zuna in jaz. Življenje ob navadnih zimskih dneh začnemo »pri Fleku« ob petih popoldne. Tedaj se polagoma napolnijo gostilniške sobane. Večina pivcev prinese s seboj mrzle prigrizke, da jih zalije z dobrim odvarom. Cene pivu in je dem so prav take, kakršne so bile v času vsesokolskega zleta v juniju. Spomnil sem se na prijatelja iz Trčica; kaj bi dal, če bi mogel tako z menoj posedeti in izprazniti po 15 vrčkov, kolikor je bila njegova meta ob hudi vročini. Vsačič bi pomislil, kaj bi bilo za koncerte primerno, pa ni mogel svetovati, ker praške knjižarne nimajo obvestil o naših novostih, naše pa prav tako ne o praških. Treba bo začeti spet znova in v podrobnosti gojiti one stike, ki so po vojni nekako sami od sebe zamrli, ko smo mislili, da nam, ker imamo svobodo, niso več potrebni. »Menda smo malik« je dejal, med spanjem pa nam je sovražnik posejal med pšenico žulike. Mi jo moramo čim prej izpuliti, ker sili zamoriti vse žitne poganjke. In bota Zika? Ladašlav je že deveto leto pri narodnem gledališču kot koncertni namestnik. Vse ta čas ni zapustil Praške, čeprav družbe nima, pa vendar govori slovensko dobro kakor taktat, ko je bival med nami in nas razveseljeval s

svojo umetnostjo. Tam na Beli gori, uro vožnje iz Prage, si je zgradil svoj dom in ga za čudo lepo čisto lastnoročno in umetniško tudi opremil. Svojim očem nisem verjel, da je kaj takega mogoče. Pa sem se drugi dan o tem prepričal in moram pritrčiti. Obujal je spomine na prestalne dneve, ki jih je kot mlad umetnik preživljal v Ljubljani in po naših krajih, kjer je Zikov kvartet koncertiral, najbolj pri ercu pa so mu ostali dogodki in uspehi v Kranju in Trčicu. To da je bil najlepši čas njegovega življenja.

Rihard Zika je duša radio-kvarteta, kjer dnevno nastopa. Dela ima od sile veliko. Letno naštudira do 90 koncertov, večino na pamet. Kot solist-goslač igra samostojne koncerte s filharmonijo, ki jo vodi Talich. Ker je njegova gospa Slovenka, je reden gost naših krajev ob počitnicah, ko že z doraslim sinovom meri vrhove Triglav in Grintova. Med letom je tako vprežen, da ni misliti na kak skok k nam. Ko so počitnice, je pa vesel, da se znebi malo muzike. In vendar bi ljubljanska koncertna poslovalnica storila prav, če bi ga enkrat spravila v Ljubljano. Tudi njega sem drugi dan obiskal na Pankracu, to je na čisto nasprotnem koncu od Bele gore, tako da sem na starega leta dan v eno in tridesetminutni vožnji premeril Prago od severa do juga.

Snega je na češkem malo manj kot pri nas, mraza pa je bilo komaj polovico od Ljubljane. Vsa Praga je zgrajena na gričih in skorje vse ceste imajo klance. Sneg dela Pražanom velike preglavice, predpisi za čiščenje pa se ne izvajajo tako strogo kot n. pr. v Ljubljani. Hodniki so po več dni neočisti, ceste seveda tudi. Sneg vozijo v kanale. Odjuga povzroča tajanja, ponopi pa zopet nastopi zmrzal. Ceste popisajo avtomatično z avtomobili, ki vozijo za seboj milnu podobno prikolico. V milniski zasip mečeta dva delavca pepel od premoga, ki ga mlincek strahovito hitro trosi preko ceste v širini do osem metrov. Predno našteje do dve, pa je cesta v dolžini enega kilometra posuta in hodna. Čehi so tiči!

In kakšno je mišljenje Pražanov? Trenutno se zdi, da so od silnega udarca, ki so ga dobili prav nezasluzeno, še omamljeni, še neumerjeni. Toda že se kaže določna oblika najbližje bodočnosti, ko bo stopilo delo za obnovo države brez vsakega ozira na vodilno mesto. Vsi čir, ki so povzročili sedanje skorje smrtno bolečine, se bodo izrezali in rane zalepile, da bo novo življenje vse tegobe hitro zaraslo. Na vodilna mesta naj pridejo novi ljudje, ki si niso pod prejšnjim režimom z ničim umazali rok. Vsem, ki so si kot javni politični delavci nabrali premoženje, naj se preiščejo obisti in naj se ugotovi, če je premoženje zaslo na poštenju in pridnosti, sicer naj se odvzame in da državi. Vsa korupcija je treba zatreti, protekcionizem in dičenje kljuk v kadi onemogočiti. Ne sme se več zroditi, da bi gospod minister vse svoje sorodnike do četrtlega in petega kolena obdaril z mastnimi službami, drugim sposobnim prosilcem pa zaprl vrata. Država ne sme biti molzna krava za pripadnike političnih strank, tisk naj je samostojen in brez vladnih jasil. Postenje vladaj v javnosti in v zasebnem življenju. Z delom je treba ob temelja obnoviti državo, z delom je treba seznaniti vsakega občana. Varčevanje je potrebno na vseh koncih in krajih, kupovati je treba le domače izdelke in le toliko, kolikor je neobhodno potrebno. Izgubljeno zaupanje v poštenost je seveda veliko pa se mora zato porušiti vsakdo, da prispeva v tem pravcu svoj delež.

Na gospodarstvo se razvija po zdravih čeških temeljih dalje. Obrtnik in trgovec ne čuti potrebe, da bi zvišala cene svojim izdelkom in predmetom. Življenjske potrebe človeka so prav na tisti višini, kot so bile za časa vsesokolskega zleta. Meso, mesni izdelki, mast in drugo stanejo v čeških kronah po priliki toliko kot pri nas v dinarjih. Govedina je pri nas po 14 din na češkem po 10 do 12 Kč. Stanovanja so cenejša kot pri nas, obleke dosti cenejše, le premog se je v zadnjem času, ker ga morajo uvažati, podražil. Ko pa bo domača produkcija dvignjena, pa se bo seveda zopet pocenil, saj bo po računih čeških inženjerjev češka tudi v bodoče pri mali strednji in racionalnem gospodarstvu z domačim premogom v dovoljni meri preskrbljena.

All smo Jugoslovani na svojem ugledu pri Čehih kaj izgubili? Mistim, da zelo mnogo. Prelital sem, redimo, vse novotno številko »Narodne politike«, najljubšega informativnega lista češkega, pa nisem našel v njem besede Jugoslavija, Slovenec, Srb ali Hrvat, ko pa je preje

imela redno politično in novostno rubriko o Jugoslaviji. Kdaj bomo svoje dobro ime popravili, je seveda tudi vprašanje, ki se tiče prav nas. September in oktober sta šla preko Češke kot zdrvi plaz z gora preko sočne livade, kjer obleži na njenih robovih. Središče ne more še pregledati škode, ki jo je povzročil, ne more še razumeti, kaj vse se je strlo, uničilo, pokodovalo; nove kali so pa takoj pognale in kažejo znak zdravega življenja. Ali jih bo veter nagnil proti germanskemu ali slovanskemu morju, bo pokazala bodočnost.

—ov.

Radioprogram

Nedelja, 8. januarja.

8.00: Vesel jutranji pozdrav: Sramel »Stirje fantje«. 9.00: Napovedi, poročila. 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. 9.45: Verki govor (g. dr. Ciril Potocnik). 10.00: Wurlitske orgle igrajo (plošče). 10.15: Citraški trio »Vesna«. 11.00: Po domače in za ples (plošče). 11.30: Koncert Radijskega orkestra. 13.00: Napovedi, poročila. 13.20: Domači zvoki: Bežigrajsko pevsko društvo, vmes plošče. 17.00: Kmetijska ura: Kreditne zadruge in varčnost na kmetih (dr. Basaj Jože). 17.30: Veselo popoldne. Sodelujejo: ga. Dragica Sokova, gđ. Poldka Rupnikova, gg. Svetozar Banovec in Tone Petrovič ter Radijski orkester. 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nac. ura. 19.50: Melody-jazz. 20.30: Veseli zvoki, igra Radijski orkester. 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Za ples in krajši čas (plošče). Konec ob 23. uri.

Ponedeljek, 9. januarja.

12.00: Sramel Škerjanec 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Iz daljnih dežel (plošče). 14.00: Napovedi. 18.00: Zdravstvena ura: dr. B. Magajna. 18.20: Valčki (plošče). 18.40: Iz slovenske glasbene zgodovine (g. dr. Jos. Cerin). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nac. ura. 19.50: Zanimivosti. 20.00: Koncert Radijskega orkestra. 21.10: Ljubljanski godalni kvartet. 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Koncert lahke glasbe. Sodelujeta g. Mirko Premelj in Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

Torek, 10. januarja.

11.00: Solška ura: Januar doma in v prirodi, dialog (vodi g. Miroslav Zor). 12.00: Virtuozi (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. 14.00: Napovedi. 18.00: Vsa-kemu svoje (plošče). 18.40: Odnos svetega do dobrega (g. Fr. Tersegelav). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nac. ura. 19.50: Vesela tedenska kronika. 20.00: Klavirski koncert bolgarske glasbe. 20.45: Koncert Radijskega orkestra. 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Prenos lahke glasbe iz restavracije »Emone« Konec ob 23. uri.

Sreda, 11. januarja.

12.00: Operni napavi (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Salonski trio. 14.00: Napovedi. 18.00: Mladinska ura: Glasbeno predavanje (g. dr. A. Dolinar). 18.40: Zgodovina gradov na Stajerskem (g. Leo Pettau). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura. 19.50: Prirodopisni kotiček (g. prof. Fr. Pengov). 20.00: Saljapin poje (plošče). 20.15: Prenos iz Maribora. Sinfonični in vokalni koncert slovenske glasbe (veliki sinf. orkester Glasbene Matice). 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Lahkih nog naokrog (plošče). Konec ob 23. uri.

Četrtek, 12. januarja.

12.00: Veseli napavi (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Duet harmonik (brata Kosca). 14.00: Napovedi. 18.00: Pester spored Radijskega orkestra. 18.40: Slovenščina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura. 19.50: Deset minut zabave. 20.00: Reprodukcijski koncert: Staša Gregor. 20.20: Večer operne glasbe (Radijski orkester). 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Fantje na vasi. Konec ob 23. uri.

Petek, 13. januarja.

11.00: Solška ura: Gorjanci (g. Rafael Bačar). 12.00: Po naših hribih in dolinah (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. 14.00: Napovedi. 18.00: Zenska ura: Koristi zaprek, ki se nam stavijo v življenje (gđ. Mica Kovač). 18.20: Schumann: Otroški prizori (plošče), klavir solo: dr. Dolmany Erno. 18.40: Francoščina (g. dr. Stanko Leben). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura. 19.50: O naših izseljencih (g. Jože Premrov). 20.00: Iz starih operet, koncert Radijskega orkestra. 21.10: Koncert na violončelu, igra g. Cenda Sedlbauer, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek. 22.00: Napovedi, poročila. 22.30: Angleske plošče. Konec ob 23. uri.

Sobota, 14. januarja.

12.00: V pisani vrsti se plošče vrtijo, z njih pa napravi veseli donjio. 12.45: Poro-

čila. 13.00: Napovedi. 13.20: V pisani vrsti se plošče vrtijo, z njih pa napravi... 14.00: Napovedi. 17.00: Otroška ura. 17.50: Pregled sporeda. 18.00: Za delopust, igra Radijski orkester. 18.40: Socialni razvoji Zagorja (g. Arnost Adamič). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura. 19.50: Beseda k prazniku (g. F. S. Finžgar). 20.00: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar). 20.30: »Kar po domače...« — Iz kmečkih zgodb in šal Fridolina Zolne, Zbral in za radio pripravil Fran Milčinski ml. — Izvajajo člani rad. igralske družine, sodelujejo Fantje na vasi. 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Za vesel konec tedna, igra Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

Iz Ptujja

— V zadevi velikega vloga v blagajno tukajšnje davčne uprave izvemo, da so orožniki aretirali več brezposelnih. — Badnji sprevod tukajšnjega pionirskega bataljona se je vršil večeraj popoldne. Sprevod je krenil iz vojašnice ob 14. po Prešernovi ulici, Panonski ulici in Ormoški cesti do kapelice v Brstju, kjer so sprejeli badnjak ter se po isti poti vrnili v vojašnico, kjer so ga izročili domačinu komandantu mesta majorju Markoviču. Sprevo da so se udeležili tudi zastopniki nacionalnih društev in meščani v večjem številu. — K tragični smrti Ivankne Podmenik, ki je postala žrtev svojega izvoljenca Medveda v Rogatu, doznavamo, da je bila pokojna tukajšnja domačinka, ki ima svoje starše v Hajdini pri Ptujju. Pred nastopom službe v notarski pisarni g. Goloba v Rogatu, je bila pokojna uslužbena pri tukajšnjih odvetočnikih dr. Senčarju Mateju in nazadnje pri dr. Remcu Alojziju. Pokojna je bila tudi v Ptujju priljubljena, zlasti pri svojih stanovskih tovariših, ki so jo tudi spremlili na njeni zadnji poti, ker je bilo truplo prepeljano na Hajdino. — Z živilskega trga. Naš živilski trg je tudi v zimskem času in to kljub hudemu mrazu vedno dovolj založen, tako da se meščani ne morejo pritoževati. Na trgu je še vedno dosti zelenjave, predvsem špinače, sladkane in rdečega zelja, glavica po 1 din, zeljate glave po 1 do 1,50 din, solate endivije po 2 kom. za 1 din, Jajca so po 1 din. Dovolj je tudi mlečnih izdelkov, hlebeček mehkega sira stane 5 din, merica smetane 3 do 5 din, surovo maslo pa po 6,50 din za četrt kg. Tudi sadja je še dovolj, jabolka (moškanjci) se prodajajo po 5 kom. za 1 din, suhe hruške pa po 2,50 din liter. Perutnina je sedaj nekoliko dražja, par piščancev stane 24 do 30 din, kure po 20 do 25 din, purke pa po 50 din. Slaninarijo so tudi že pričeli prihajati na trg s svojimi mesnimi izdelki. Slanino prodajajo po 14 din kg, meslo po 14 do 16 din, gnjati pa po 14 din kg.

Iz Šoštanjja

— Občni zbor Štrelske družine. Pred dnevi se je vršil občni zbor šoštanjke štrelske družine. Iz poročil odbornikov je razvidno marljivo delovanje družine, ki je zaznamovala splošen napredek in razmah v primeru s predlanskim letom. Tako je naraslo število članstva od 52 na 63, tudi blagajniška knjiga je izkazala znatno izboljšanje. Med važnejšimi dogodki je omeniti zlasti ustanovitev mladinskega oddelka, ki je nastopil kmalu že na tekmovalni nju in oddal 700 strelcev. Razen te tekme pa je družina priredila še več telovnanj, pri katerih se je naša družina vedno ugodno afirmirala. Na strelšču je bil v minulem letu v splošnem naslednji promet: 468 strelcev je izstreljalo v 13 strelških dneh 2780 nabojev. Z malokalibrsko fiobert puško pa je 397 strelcev oddalo 2386 strelcev. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik g. Majer Strečko, podpredsednik g. dr. Medic Stane in g. Steinbach Kristijan, tajnik gosp. Zajc Alojz, blagajnik g. Macarol Rudolf, namestnik g. Fuchs Beno, orodjar g. Topolšek Franc, preglednika računov gg. Perovec Anton in Cerer Franc; odborniki gg. Karba Drago, Langus Ivan, Jakel Hubert, Kranjec Franc in Tominc Franc. — »Pesem s ceste«. Sokolsko društvo uprizaro v soboto 7. t. m. ob osmih zvečer in v nedeljo 8. t. m. ob treh popoldne Schurkovsko komedijo v treh dejanjih »Pesem s ceste«. Za predstavo vlada veliko zanimanje. — Jitlika... V št. lju so pokopali jedva štetih krojaškega mojstra Štefana Horvata. Pokojni je bil zelo podjeten mož ter si je pred leti uredil v šoštanj dobro idočo krojaško delavnico. Zahrbna jitlika pa mu je onemogočila pletno udeleževanje; lani je moral opustiti obrt, zlasti pa je legel v prezgodnji grob. V četrtki popoldne pa so položili na tuk. pokopališču v grob upokojenega orožnika Matijo Mavriča v starosti 40 let. Tudi njega je ugrabila jitlika.

Indijski maharadže doma in v Parizu

Indijski knezi ne vedo, kaj bi storila z njimi neodvisna Indija in zato čakajo

V Evropi ljudje večinoma ne razumejo pasivnih vlog indijskih maharadž, izmed katerih razen Aghe Khana noben ne nastopa niti v političnem življenju Indije, niti v velikih socialnih in verskih bojih in pokretnosti. Od upora v preteklem stoletju so se ljudje preveč navadili videti v vladarjih poedinind indijskih držav se vedno voditelje indijskega naroda, čeprav so v resnici brez vsake moči. Se zdaj seveda večina izmed njih več ali manj simpatizira z osvobodilnim pokretom. Zakaj so ostali navzlic temu povsem pasivni, nam pove eden izmed najboljših poznavalcev Indije baron Fouquier, ki je z mnogimi indijskimi knezi v prijateljskih stikih. Baron Fouquier je napisal zanimivo knjigo »Zasebno življenje maharadž«. V nji piše med drugim:

Aga Khan

Temeljno načelo angleške kolonizacije je v skrbnem upoštevanju življenjskih oblik podjarmljenih narodov. Če bi Angleži ne bili sežgali Device Orleanske in bi bila Francija prišla pod angleško nadvlado, bi bila to še zdaj fevdalna odvisna monarhija in njeni plemiči bi prihajali kot vazali na angleški dvor. Če bi Angleži nikoli ne prišli v Indijo, bi Indijci že nedvomno imeli republiko, podobno morda Kitajski. Ker pa so v Indiji Angleži, so ostali tam tudi maharadže.

V tej zanimivi formulaciji res tiči jedro stvari. Dokler bo v Indiji vladala Anglija, bo tam tudi zagotovljeno dozdnevno vladanje vazalnih knezov in maharadž to vedo. Ne vedo pa, kaj bi storila z njimi neodvisna Indija z morebitno republikansko večino kongresa in zato čakajo. Zanimivo je, da so prav najkonzervativnejši med temi knezi tisti, ki odločno odklanjajo vsa-

Kapurthalski maharadža in maharana

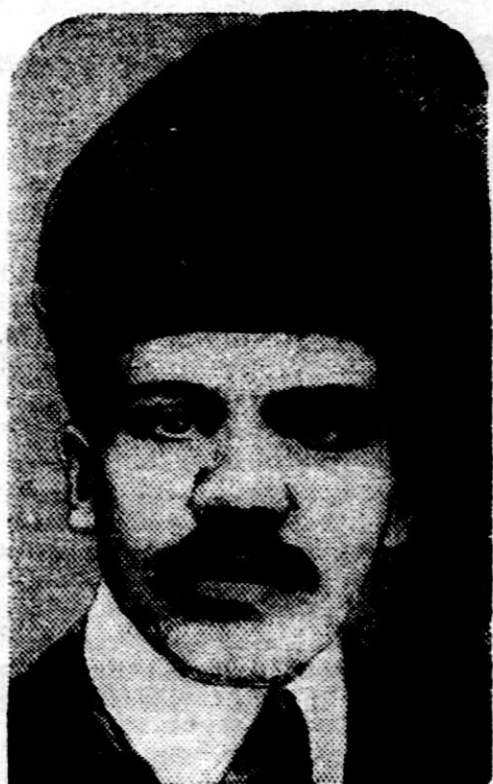
ko posnemanje evropskih šeg in navad najbolj prizadevajo najti pravo razmerje do tujinske Indije. Baš njihov konservativni nacionalizem dela iz njih prijatelje in podpornike »nacionalno boljševiskih revolucionarjev«. Na prvem mestu med njimi je nizam iz Hajderabad. Njegov najstarejši sin se je oženil s hčerko zad-

nega turškega sultana Mehmeda VI. Toda sam, čeprav vidimo v njegovi državi avtomobile, električno razsvetljavo in odjadne postaje, je ostal popoln orientalec in v grozo Angličanov je dal zgraditi vsaki izmed svojih 600 žen lastno palačo. Bil je samo enkrat v svojem življenju v Evropi in sicer na kronanju Jurija VI.

Tudi misorski maharadža je prišel na kronanje angleškega kralja prvič v London. Med potjo se je ustavil tudi v Parizu. Ni pa stanoval v hotelu »Georg V.« kakor drugi indijski knezi, temveč si je najel celo nadstropje v »Royal Marceau«, da bi mu ne bilo treba srečavati krivo-vercev, ki pije vino in jedo goveje meso. Drugi indijski knezi so svobodnomiselnejši. Nekateri so celo veseli, če jih smatrajo za Evropejce. Ko je prišel maharadža iz Alvara v prebivalstvo v Pariz je smel vzeti s seboj »samo pet ali šest« kovčgov draguljev. Živel je od prodaje svojih safirov in umrl je ko je bil porablil vse dragulje do zadnjega karata. Njegova rod-bina velja zdaj za »obubožano«, kajti vse njeno premoženje znaša le nekaj sto milijonov rupij.

Maharadža Guikovar iz Barode je star že 74 let in spada med redke indijske kneze, ki se zelo zanimajo za upravo svojih držav. Njegova žena pa živi več v Evropi nego v Indiji in v igralnici v Deauville ni nobene velike igre brez nje. Samo v enem pogledu je ostala čisto indijska žena, namreč v svojem praznovanju. Na njeni igralni mizi mora biti neprestano želva, ki je njen oklep okrašen z dragulji. Želvo vsako uro izmenjajo in že večkrat se je zgodilo, da je morala ena izmed komornic z letalom v London, da je prinesla iz knežjine palače novo želvo in v zabojčku svežo salato.

Tudi maharana iz Kučvehara, ki je bila vladarica do sinove polnoletnosti, živi zdaj skoraj neprestano v Franciji in stalni gostje pariških nočnih lokalov zatrjujejo,

Maharadža iz Hajderabad

da bi poraba francoskega šampanjca močno padla, če bi se ta maharana vrnila v Indijo. Nasprotno je pa maharadža iz Jajpura, živeč stalno v Londonu, strog vegetarijanec in abstinent, obenem pa eden najboljših igralec pola v vsej Indiji. O maharadži iz Bicanara, ki se je nedavno mudil v Parizu, pripovedujejo, da so mu šle dobro pečene race tako v slast, da je pojedel dve po vrsti. Maharadža iz Jajpura stanuje v palači iz belega marmorja in med nedavnim obiskom v Parizu je hotel dati zgraditi plavajočo palačo iz rdeč-kastega in črnega kristalnega stekla za svoj svet ribnik. Angleški rezident je pa protestiral, sklicujoč se na neugoden finančni položaj njegove države. Tako je moral maharadža naročiti preklicati.

Najbolj evropski med indijskimi knezi je pa maharadža iz Kapurthale. Doraščal je v Parizu, kjer ima krasno palačo. Pariz zapušča samo na jesen, ko odhaja v svojo državo na lov na slone, mimogrede se pa malo pozanimati tudi za svoje vladarske posle. Tudi njegovi številni sinovi žive stalno v Parizu. Drugorojeni princ Karam je oženjen z Evropko, kot jo prštevajo kot princeso Stello iz Kapurthale med najboljše francoske avtomobilske dirkalke. Njegov mlajši brat Amargit je sam navdušen sportnik in njegova žena, svetlolasna princesa Sonja, je rojena Čerkeska. Prav tako se je navzel evropskega duha vedno nasmejani maharadža iz Indore, kultivirani mož znanstvenih nagnjenj, ki

skandinavskega okrevališča, je vzbudila splošno zanimanje v hotelu, kjer so sicer stalni gostje Finci, Danci, Švedi, Angleži in Američani, toda Italijanka je tam prava redkost. Tem bolj, ker je bila to mlada vdova po letalskem častniku, ki je bil padel med vojno v Abesiniji kot junak.

Mlada vdova je še žalovala in nune se je ni upal povabiti na ples ali na sprehod s sanmi. In vendar je že kazalo, da se zna smejeti. Da, nekdo je celo počila v smeh in veselo zaploskala. Bilo je takrat, ko je Bjärne Braathei eden izmed favoritov med skakalci na smučeh, postavil malega Mattea na »dilec« in se spustil z njim na prvo smuko po pobočju v pršilu lesketajočega se hriba.

Bjärne Braathei je bil Norvežan, velik, širokopleč mladenič modrih oči in svetlih las. Njemu se je zdelo samo ob sebi umevno, da mora znati vsak zdrav detek stati na smučeh.

Toda sporazumevanje z Matteem seveda ni šlo brez težav. 30 letni Bjärne je znal razen svoje materinstvine še nekaj nemških besed, tisto najnujnejše »za domačo rabo«. Mattee je pa razumel samo italijanščino. Toda znala sta se skupaj kotliti in še bolj skupaj vrisati, kadar sta drvela skupaj po pobočju na smučeh.

Nekega dne se je odpeljala gospa Elisa že zgodaj zjutraj v mesto nakupovat razne potrebščine. Pred odhodom je

so ga Angleži pred leti odstavili zaradi prevelike zaprtosti. Odpotovanja je najprej na odhodu v Švicco, kjer se je že drugi mesec poročil s kuharico hotela, kjer je stanoval. Od takrat živi s njo v Parizu. Baje sta zelo srečna in imata že tri otroke.

Pogled v preteklost

Fantastični načrt kako bi lahko pogledali v preteklost je zasnoval M. Luckiesh. V ta namen naj bi služil superteleskop, kjer je med objektiv in okular potisnjena naprava, ki s pomočjo elektrike pojača svetlobo. Recimo, da je nekje daleč v vesoljstvu zrcalo, ki je odbilo svetlobni žarek in ta po-

ječeni svetlobni žarek zagledamo v superteleskopu. Če bi bilo zrcalo na Siriu bi videli dogodek, ki se je odigral pri nas pred 18 leti.

Taka zrcala v vesoljstvu so oblačena nebesna telesa, ki jih je mnogo in ki imajo to prednost, da so na različnih razdaljah od zemlje in bi torej lahko v njih videli dogodke raznih dob. Pri tem bi nas motila samo rotacija zemlje. Lahko bi se pri tem poslužili tudi o budočnosti. Ni izključeno, da žive v vesoljstvu na drugih zvezdah druga bitja in če bi jih videli, bi lahko po njih sklepali tudi o svoji budočnosti. Morda bi našli tako različne faze razvoja in v eni izmed njih smo morda tudi mi!

Mufti pretendent na arabski prestol?

Poleg Hadži Amina al' Husseina se poteguje za palestinski prestol tudi Valida hanum

Pred sklicanjem velike konference v Londonu v začetku januarja, kjer bodo zastopniki arabskega sveta spregovorili z zastopniki angleške mandatarne vlade o budočnosti Palestine in o koncu terorja, je zaupnik angleške vlade izjavil, da bodo k zeleni mizi povabljeni tudi zastopniki palestinskih Arabcev, čeprav gre za poglavarje, internirane zaradi njihovega političnega delovanja. Dokler bo trajala konferenca bodo izpuščeni iz preiskovalnih zaporov, odnosno iz zaporov na Seychal-skih otokih. V tem načelnem sklepu je samo ena izjema: nezahajeni in ne dobrodošli zaupnik palestinskih Arabcev bi bil bivši jeruzalemski veliki mufti Hadži Amin al Hussein. Velikega muftija ni v Palestini pa tudi interniran ni. On je politični begunec, ki vodi iz inozemstva upor palestinskih Arabcev.

Drugi razlog je omenil v zgornji zbor-nici med razpravo o palestinskih zadevah lord Harlech, bivši Orsby Gore, tajnik za kolonije v času, ko je mufti pobegnil v Sirijo. Veliki mufti je sovražnik Anglije. Hadži Amin je izkoristil arabske umore v Palestini za udržitve svojih dinastičnih ambicij. On hoče postati ne samo vladar Palestine, temveč bi rad združil pod svojo vlado Palestino, Zajordan in Sirijo. Če bi mu dovolili priti na konferenco bi bil tam nevaren vsem vladarjem sosednih arabskih držav. Tako se je pojavil v borbi za budočnost Palestine nov činitelj, prizadevanje za ustoličenje monarhije in pretendent na prestol.

Obenem z muftijem se oglašajo še en kandidat prav za prav kandidatka na palestinski prestol za primer, če bi Palestina res izpremenila svoj vladni sistem. Pretendentka na palestinski prestol ni politično pomembna postavka. Pretenzije Valide hanum so zanimive samo iz vidika zgodovinske utemeljenosti. Valida hanum je žena uradnika francoskega vrhovnega komisarja za libanonsko republiko v Bajtu. Njen oče Essad beg, vitez častne legije in bivši okrajni načelnik v Nablusu, je umrl pred dvema letoma. Njegovo zadnjo bivališče je bila Akka. Dočkal je visoko starost 80 let. Vlada Kemala Ataturka mu je sicer pred dvema letoma obljubila pokojnino, toda Essad beg je nikoli ne bi dobil. Bil je pa duhovni poglavar palestinskih mohamedanov izraelske ver-roizpovedi. In njegov praded je bil francoski kapitan Boyer, častnik egiptске armade generala Bonaparta, ki je Boyerja pohvalno omenil v armadnem povelju po krvavi bitki pri El Arichu.

Lawrence napoleonske dobe

Po zmagah v Egiptu je nameraval general Bonaparte osvojiti Palestino in Sirijo ter napasti Turčijo v hrbet iz Azije 3. septembra 1799. je prekorčila Napoleonova vojska egiptsko-palestinsko mejo. Nekaj dni pozneje je zasedla Sur (stari Tyrus) in začela oblegati utrjeno pristanišče Saint Jean d' Akre, sedanjo Akko. Čas je bil ugoden. Trije najmočnejši knezi v Palestini, emir Hazbeyski Sebad, emir iz Musafa, vodja izraelitov, Ibrahim Gharib in šejk iz El Bordže ali Soliman so se že dolgo borili proti turškemu namestniku v Palestini in guvernerju države Saint Jean d' Akre Dzezzaru paši, ki je hotel omejiti njihove fevdalne pravice.

Vesti o egiptskih zmagah paše Bnabardija kakor so nazivali Napoleona so bile prišle tudi do njih in uporni knezi so bali čakali, da bi se mu pridružili v vojni proti Turčiji. Napoleon ni bil mož, ki bi ne znal izkoristiti tako ugodne prilike. Poslal je dva arabskega veščaka konjeniška častnika iz glavnega stana pri Safedu k Sebadu in Aliju Solimanu. dočim je dobil kapitan Francois Boyer povelje napotiti se k glavnemu izmed treh upornih knezov Ibrahimu Gharibu.

prosila v svoji nekoliko okorni nemščini Bjärna. naj bo tako prijazen in prevzame čez dan Mattea, češ, da se vrne z večernim vlakom.

Dolgi Norvežan je zardel in kar venomer se je klanjal, ko je gospa Cascini-jeva govorila z njim. In zelo previdno je bil prijel za ročico, ki mu jo je podala, kajti čutil je, kako nežna je, in bal se je da bi je ne zlomil.

Matteo ki je seveda svojega prijatelja ves dan na najkrutejši način tiraniziral, ga je vlekli tudi na kolodvor k večernemu vlaku mamiči naproti.

Ko je vlak prisopil na postajo, je dolgi Norvežan mislil, da Matteeva mami-ka ni prispela s tistim vlakom, kajti med izstopivšimi potniki nikjer ni videl dame v žalni obleki...

In zardel je liki velik otrok, ko je naenkrat opazil, da stoji pred njim gospa Elisa v elegantnem rjavem kostumu s smelo, po strani pripeto čepico iz svetlega krzna na črnih laseh.

In še preden je imel čas ustrašiti se lastnih drznih misli, mu je ušla iz ust prošnja: Da-li bi mi milostiva gospa privoščila užitek, da bi popila z njim skodelico čaja, ko bo položila njegovega malega prijatelja Mattea v posteljo.

Gospa Elisa je prikimala. Da, rada, bo popila z Matteevim velikim prijateljem skodelico čaja, tim bo malček zaspal.

Sredi opojnosti nepričakovane sreče,

Boyer je pa prišel v gorah Ansarich Turkom v zasedo, bil je težko ranjen in komaj se je rešil v grški samostan sv. Jurija. Metropolit samostana je o tem obvestil zavezniškega emira in Ibrahim Gharib je prispel sam v samostan, da bi odvedel Bunabardijevega odposlanca v svojo trdnjavo Masraf. Ibrahim Gharib, ki si je bil prilastil naslov sultana, je bil neposredni potomec legendarnega hasana Ben Sabbaha, čigar fanatični privrženci so bili strah in trepet križarjev. Iz tega mohamedanskega viteškega reda, če smemo tako reči, se je razvila poznejša sekta izmailitov, ki niso priznali niti oblasti turških namestnikov, niti moči velikega sultana na Zlatem rogu. Njihov posvetni in duhovni poglavar je bil emir Ibrahim Gharib, čigar nepremagljivo trdnjavo Masraf so Turki zamaš naskakovali. Ibrahim Gharib je bil mimogrede rečeno eden najnaprednejših orientalcov svoje dobe. Zavrgel je mnogozemstvo in imel je samo eno ženo, Čerkesko, kupljeno na sejmu sužnjev v Antiohiji. Imel je samo enega otroka hčerko Džeido.

Essad beg

iz Napoleonovega častnika emir

Emirova hči Džeida je izlečila težko ranjenega kapitana Boyera. Ko je zdravi Boyer zapustil trdnjavo Masraf je bil Napoleon že opustil obleganje Akke in francoska armada se je umikala proti Aleksandriji. Boyer je moral hočeš nočeš ostati emirov gost. Emirovi privrženci so nadaljevali vojno proti Turkom. Boyer je storil emiru velike usluge, prestopil je v islam in se poročil s princeso Džeido. Ko je bil potem Ibrahim Gharib smrtno ranjen v bitki pri Chautari je proglasil Boyera za svojega naslednika.

Ko je Napoleon, ki je bil prepričan, da je njegov odposlanec že mrtev, zvedel za ta nepričakovani preokret, je dovolil kapitanu Boyeru stalno bivanje v Palestini, obenem mu je pa pustil naslov vladarja izmailitov. Boyer se je imenoval takrat Hassan Essad beg. Napoleon je morda hotel posaditi Boyera na palestinski prestol kot kralja. Znano je, da do svojega padca ni opustil misli osvojiti Orient. Po Napoleonovem padcu se je posrečilo spretnemu egiptskemu vladarju Ibrahimu paši doseči spravo med turškimi vladarjem in izmailskim emirom. Bivši Napoleonov štabni kapitan je obdržal dostojanstvo imama, obenem je pa vladal kot sultanov namestnik nad ozemljem nekdanje Galileje. Enake položaje so zavzemali njegovi nasledniki do razpada osmanske države med svetovno vojno, ko je bil turški vazal Essad beg pregnan v Akko in je njegova hči Valida

Hanum postala žena uradnika libanonske republike.

Čangkajšek o Japonski

Na izjavo japonskega ministrskega predsednika kneza Konoye je odgovoril vrhovni poveljnik kitajske vojske maršal Čangkajšek na seji osrednjega odbora Kuomintanga 29. decembra v Čunkinu, kjer je izjavil, da izjava ministrskega predsednika kneza Konoye ni nič drugega nego priznanje japonskih intrig, ki jim je namen razdeliti Kitajsko. Zadnje oficijelno zagotovilo japonske vlade je omogočilo kitajskemu ljudstvu boljše spoznanje japonske naklepe. Zato so se Kitajci zedinili v sklepu boriti se do končne odločitve. Glede potovanja pred-

sednika narodnega kitajskega sveta Vančineja, je maršal Čangkajšek izjavil, da je odpotoval v Hanoj, ker mu je potrebna zdravniška pomoč. Po inozemstvu razširjene govorice, da je Vančinej odpotoval kot delegat kitajskega narodnega vojnega sveta, da bi se pogajal o mirovnih pogojih z Japonci, so brez vsake podlage. Potovanje predsednika Vančineja ni v nobeni zvezi niti s cilji vojnega sveta, niti osrednjega odbora Kuomintanga, niti kitajske narodne vlade.

Po japonskem ministrskem predsedniku Konoyi napovedana ustanovitev urada za povzdigo Azije in po njem priporočena ustanovitev vzhodnoazijskega bloka odkriva v podrobnostih japonske naklepe in prizadevanje po novi ureditvi razmer na Daljnem vzhodu. Do tega pa lahko pride edino z osvojitvijo Kitajske. Zdej, ko je kitajski narod spoznal, kakšni so pravi cilji japonske, ne bo med njimi nikogar več, ki bi podpiral idejo sporazuma z Japonci.

Ljudje, ki odklanjajo denar

V pustih krajinah severoameriške države Pensilvanije, živi čudna sekta ljudi. To so Amishi. Moderne pridobitve za nje ne veljajo. Avtomobil so obsodili kot hudčev izum, ki bo imel za posledico samo zločine. O telefonu so izjavili, da povzroča lenobo. Najbolj se pa Amishi boje denarja, ki ni bil zaslužen s poštenim delom. Nekdo jim je petrolejska družba ponudila težke tisočake, če bi dovolili vrtati zemljo okrog svojih naselbin. Amishi pa denarja niso sprejeli, temveč so se izselili drugam.

Ciani sekte v redu plačujejo državi davke, nikoli pa ničesar ne zahtevajo od nje. Ze 200 let je minilo, odkar so se priselili iz Anglije, pa se še niso nikoli obrnili na sodišče ali na zdravnika. Zdravijo se sami in sami poravnajo tudi vse spore med seboj. Tudi gumbi so v njihovih očeh hudčev izum in boje se jih zato, ker so navadno narejeni iz živalskih kosti. Na oblekah imajo samo kaveljčke. Nosijo dolge brade, brkov pa ne. S tem hočejo pokazati, da so nasprotniki vojne. To jim je ostalo še iz časov, ko so bili dolgi brki znak vojščaka. Ure imajo samo niklajste. Zlato in srebro prezirajo. Zato njihove žene ne nosijo nobenega nakita. Zenske obleke so samo črne in modre.

Nesreča

— Praviš, da ti je pogorela tovarna. Kaj si pa izdeloval v nji?

— Gasilsko aparate.

POSLUŠEN OTROK

— Ze zopet nisi znal v šoli!

— Očka, saj vendar vedno praviš, da otroci ne smejo vsega vedeti.

AAGE HOLMAN:

Skok za življenje

Elisa Cascinijeva, mlada vdova po letalcu, kapitanu Casciniju, je bila od dne do dne bolj blede in dr. Borelli ji je sprva samo svetoval, pozneje pa kar zapovedal: Proč iz Benetk! Zdravnik je trdil, da mora Elisa iskati okrevanja v redkem, čistem zraku severa.

Ni bilo lahko pripraviti Eliso do te dolge poti. Šele ko jo je dr. Borelli zagotovil, da bo prinesla temeljita izprememba zraka tudi njenemu petletnemu sinu Matteu pravo barvo in okrepitev, se je Elisa uklonila in odločila za pot na Norveško. To potovanje je nazvala »ekspedicija na severni tečaj«, spremljajoč svojo šalo z boleznim nasmehom. Iz Danske je poslala Elisa prvi pozdrav na razglednici svojemu očetu v Benetke. Matteo je naslikal spodaj nekaj, kar naj bi bil po njegovi razlagi beli medved. Prihodnja razglednica iz zdraviliškega hotela v Holmenkollenu je bila okrašena z Matteovo risbo smučarja. Vojnka po gorski železnici je očarala Eliso.

Pisala je iz Holmenkollena svojim benetkim prijateljem, da ji severni zrak zelo koristi in da se veseli radostne in sveže mladine, ki tam navdušeno goji zimski sport.

Temna južna Elisina lepota, ki je pravilčno razcvetela v zdravem miru

pravkar začela igrati godba, so doživeli sportniki in zdraviliški gostje veliko senzacijo: Elisa Cascinijeva, mlada, lepa vdova po italijanskem letalskem častniku, je šla plesat z Bjärnom Braatheem, norveškim favoritom na velikih skalalnih tekmah na Holmenkollenu.

Zlato sonce se je lesketalo na blestem snegu. Bilo je povsem mirno, brez vetra tako, da strupen mraz sploh ni bil neprijeten. Danes je pravo holmenkolensko vreme, so se veselili vsakoletni gostje, od katerih so nekateri sami nekoč tu skakali. Toda od tistih časov je bil minil že odmerjeni človeški vek.

Slednjič je stal prvi skakač na startu. Bil je Amerikan in odrezal se je dobro. Sodnik je skočil na tekmovalno progo in zapil zastavico s številko tam, kjer se je bil skakač s smučmi dotaknil snega. Zreb je uvrstil Erika Eriksona v sredino, Bjärna pa med zadnje tekmovalce. Ko je stal Erik Erikson pripravljen k skoku, se je začelo iz skupine švedskih gledalcev ritmično, v taktu: He-ja, he-ja E-rik-son, he-ja he-ja E-rik-son! Erikson je pomahal svojim pristašem, potem se je pa pogajal in je zaplaval v zraku. Opazovalec je sporočil sodniku: 69,25 m.

Nihče več ne more ogražati Eriksonove zmage, razen Bjärna Braatheia. In tekmovalcem, ki so skakali med Eriksonom in Bjärnom ni preostajalo drugo, nego sprijazniti se s tem, da je bilo za-

ki obide vsakega moškega, ko spozna, da se mu je nasmehnila velika ljubezen, je Bjärne naenkrat začutil, da je strahno nesrečen, kajti nehotje je pomislil, da si gotovo nikoli ne bo upal odkriti svojega srca ženi, ki je nedvomno najlepša na vsem svetu.

Te misli so mu rojile po glavi tudi tedaj, ko sta sedela skupaj pri čaju. Zato je bil tako tih, molčeč. Kot bistroumna žena je Elisa takoj spoznala, da je orjakovo srce vse zbegano. In čeprav jo je veselilo, da ne govori o tem, kar čuti v svojem srcu, je vendarle vedela, da mu bo prijetno, ko zasliši njen glas. Zato je dejala:

— Na nedeljskih velikih skalalnih tekmah boste gotovo zmagali. Slišala sem, kako je dejal nemški strokovnjak med obedom: Bjärne Braathei bo letos nepremagljiv. Saj ste skočili na treningu 67 m.

— To je res, — je pritrdil Bjärne zamisljeno, — toda švedski mojster v skokih Erik Erikson je skočil skoraj 68,5 m. In on se počene navadno na tekmi še dlje, dočim sem jaz vedno najboljši na treningu.

Potem je zopet za hip zavladala tišina in oba sta počasi srebala čaj. Slednjič je položila Elisa svojo roko na Bjärnovo roko in rekla, ker je to morala reči: —Vem, da boste zmagali, Bjärne Braathei.

Nič drugega ni rekla. In ker je bila

Naš planinski svet krije v sebi vse polno čarov iz življenja divjih živali

Mali Ivček pride domov ves blaten.
— Kaj si pa počel? — ga vpraša mati.
— V blato sem padel.
— V novih hlačah?
— Da, ni bilo časa, da bi jih slekel.

Slovenija in svetovna razstava v New Yorku

Lastnega paviljona naša država ne bo imela, ker v ta namen ni dovolj denarnih sredstev

Ljubljana, 7. jan. Ker so se v naši javnosti pojavili pomisleki, češ, da Slovenija ne bo dostojno reprezentirana na svetovni razstavi v New Yorku, ki bo odprta že konec t. l., je banska uprava dravske banovine na željo naših gospodarskih, kulturnih in tujskoprometnih krogov za sredo 4. t. m. sklicala posvetovalni sestanek, ki se je vršil v dvorani zbornice TOI v Ljubljani. Sestanek je vodil načelnik banske uprave g. dr. Fran Radej, ki je v uvodnih besedah pozdravil prav posebno navzočega svetnika g. Jaša Grgaševiča, direktorja našega gosposkega muzeja in šefa odseka za turizem v ministrstvu za trgovino in industrijo, ki vodi vse priprave za udeležbo Jugoslavije na svetovni razstavi v New Yorku. Načelnik dr. Radej je v kratkih besedah orisal namen posvetovalnega sestanka, pri katerem naj bi se predvsem dosegla koordinacija dela vseh čimteljev, ki so dobili vabilo za sodelovanje v pripravah na udeležbo na naši razstavi v New Yorku, kakor tudi onih, ki bi morali pri teh pripravah na vsak način sodelovati, da bi bila Slovenija dostojno zastopana na tej največji mednarodni prireditvi tekočega leta.

Nato je g. Jaša Grgaševič podal obširen ekspozé o organizaciji jugoslovanskega dela svetovne razstave v New Yorku. Prvotno je bilo sklenjeno, da postavi Jugoslavija svoj lastni paviljon ter so bili že iz-

delani tozadevni načrti. Radi nezadostnih sredstev pa se je morala opustiti ta zamisel ter bo Jugoslavija razstavila v nekem velikem paviljonu na prostoru 500 m², kjer bo razen tega še del italijanske in nizozemske razstave. Kljub vsem naporom je ministrstvo za trgovino in industrijo dobilo kredit za razstavo šele pred tremi tedni in sicer je bil odobren le znesek din 7.800.000.—, kar je izredno malo, če pomislimo, kje se vrši razstava in če upoštevamo ameriške cene. Polovica kredita bo porabljena samo za najemni prostor. Druge države so za svojo udeležbo na svetovni razstavi v New Yorku tudi razmeroma žrtvovale mnogo več, tako n. pr. Francija 160 milijonov din, Italija 165 milijonov din, Anglija 300 milijonov, Češkoslovaška 30 milijonov, Rumunija 35 milijonov itd. Svetnik Grgaševič je ugotovil, da pri tako skromnih razpoložljivih sredstvih ni mogoče misliti na ureditev posebnih razstav za posamezne pokrajine naše države, temveč bo mogoče podati le splošno sliko naše države kot celote. V tem okviru se bo moralo poudariti predvsem naše izseljeniško vprašanje, tujskoprometne prednosti naše države, možnost poglobitve in razširjenja že obstoječih trgovinskih zvez med Zedinjenimi državami in Jugoslavijo ter številne razvojne možnosti naše države, ki dajejo najlepše izgleda za finančno naložbo. V posebnem

delu razstave bo prikazano vse, kar utegne zanimati Američana v Jugoslaviji. Posebno bo poudarjena folkloristična pestrost naših glavnih turističnih predelov, Slovenije, Dalmacije, Bosne in Južne Srbije. Narodne noše, narodne vezenine, ročna dela, filigrani itd. bodo razstavljeni v posebnih vitrinah. V tujskoprometnem oddelku bodo razstavljene velike fotografije in diagrami. Prikazano bo življenje v naših mestih in vaseh, naše zdravstvene institucije, naše zadržarstvo, telesno vzgojo, življenje v posameznih spornih panogah, naša arhitektura, naše stare dragocene freske itd. Posebej se bo obravnavala program gradbenih del za prihodnja leta (ceste, pristanišča, mostovi). Grafično bo prikazano vse naše kulturno in gospodarsko življenje. Posebno zanimiv bo oddelk, ki bo pokazal kaj so Jugoslavlani prispevali k izgradnji in prosperiteti današnje Amerike. Saj imamo danes v Ameriki 1.600.000 Jugoslovancev, od tega 300.000 Slovencev. Velike ladjedelnice, tovarne, rudnike, hotela, plantaže in nebroj drugih cvetočih gospodarskih podjetij so ustanovili naši izseljenci. V tem oddelku bodo posebej poudarjene neveljavne zasluge velikih naših krvi, Trste, Pupina in drugih za Ameriko in vse človeštvo.

V odlični meri bo na razstavi sodeloval tudi naš PUTNIK, ki pripravila v nakladi več tisoč izvodov dva bogato ilustrirana in obsežna prospekta, enega v angleškem jeziku, drugega pa v našem jeziku za naše izseljence. V gospodarskem delu razstave bo z vzorci in fotografijami prikazano vse, kar producira naša država, posebno pa surovine in proizvodi, ki pridejo v poštev za izvoz. (baker, hmelj, koža, opij, krom, boksit, itd.). Posebna pozornost bo posvečena tudi našemu gozdnemu rudniškemu in poljedelskemu bogastvu ter našim vodnim silam, kjer bo prišla posebej do izraza

naša največja elektrarna na Fali. Končno se bodo v okviru naše razstave predvajali tudi naši najlepši filmi, predvsem oni, ki so bili odlikovani v Parizu in v Benetkah. Prve priprave za razstavo je začelo ministrstvo za trgovino in industrijo že pred dvema leti, sodelujejo pa tudi vsa ostala v poštev prihajajoča ministrstva, ter vse naše najvažnejše gospodarske, kulturne, socialne in tujskoprometne ustanove.

Po izbrnem referatu svetnika g. Jaša Grgaševiča je sledila živahna in dolgotrajna debata, med katero so najvidnejši zastopniki slovenskega kulturnega in gospodarskega življenja izrazili svoje posebne želje in predloge, ki bodo v okviru finančnih možnosti tudi upoštevani. Med drugimi je pater Zakrajšek, predsednik Rafaelceve družbe, ki je živel sam nad 20 let v Ameriki, opozoril nato, da bi bilo primerno v odgovorjajočem oddelku razstave posebej poudariti življenje in delovanje škofa Barage, ki si je pridobil neverljivih zaslug za kulturno življenje naših izseljencev v Ameriki, dalje delovanje našega rojaka Pirca, ki je z goreničskimi sadikami spremljal pokrajino Michigan v sadni raj Amerike. Pater Zakrajšek je ponovno opozoril na potrebo, da se Slovenija dostojno upošteva v vseh oddelkih razstave, ki jo bo obiskalo mnogo stotisočev naših izseljencev, med njimi gotovo nad sto tisoč Slovencev. Dostojno pripravljena in urejena jugoslovanska razstava v okviru svetovne razstave v New Yorku bo izrednega pomena za poglobitev vezi med našimi izseljenci in njihovo staro domovino. Pater Zakrajšek obžaluje, da se naša država v zadevi prireditve nacionalne razstave ni obrnila na naše izseljence ter je prepričan, da bi bili naši izseljenci sami prazveliki akcijo za postavitev lastnega paviljona na svetovni razstavi v New Yorku. — Za generalnega komisarja jugoslovanske razsta-

ve je imenovan naš poslanik v Washingtonu g. dr. Fotič, pri delih za ureditev razstave pa bodo zaposleni v prvi vrsti naši ameriški izseljenci. — Po več kot 4 urnem trajanju je načelnik dr. Radej zaključil to pomembno stvarno in poučno anketo.

Velik pridelek tobaka

Ljubljana 7. januarja. Pridelovanje tobaka v Jugoslaviji se je v zadnjih štirih letih lepo razvilo, kakor sprevidimo iz obširne publikacije, ki jo je izdala uprava državnih monopolov o svojem poslovanju v l. 1934 do 1938.

Napredek se ne kaže samo v pridelani količini tobaka, temveč tudi po večji površini s tobakom zasajenih zemljišč. Tobak je zelo dober izvozni artikel, zato so cene sorazmerno visoke, kar izpoveduje pridelovalce. Kako naglo se je povečal pridelek tobaka, nam kažejo naslednje številke: L. 1934 je bilo pridelanega 6.019.866 kg tobaka, l. 1935 10.658.586, l. 1936 18 milijonov 805.383 in predlanski let 24.101.493 kg. Sprevidimo, da se je pridelek povečal v štirih letih za štirikratno količino. Površina s tobakom zasajenih zemljišč se je pa v istem času potrojila. L. 1934 je znašala 6.418 ha, predlanskim pa 19.376 ha. l. 1934 je bilo 22.146 pridelovalcev tobaka, predlanskim pa 86.764. L. 1934 se pridelovalci prejeli 45.393.455 din, predlanskim pa celo 252.481.098 din. Vrednost prodanih tobakovih produktov se je tudi znatno povečala. L. 1934/35 je bilo prodanega tobaka za 1.417.141.000 din, l. 1937/38 pa za 1.589 milijonov 788.000 din. V prvih štirih mesecih lanskega leta je bilo prodano tobaka v vrednosti 558.216.000 din. Brutto dohodki monopolne uprave znašajo l. 1937 1.819 milijonov 163.000 din na račun tobaka.

PRISTOPAJTE K JČ LIGI!

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

KAPITAL

Najmanjši znesek 8 Din
Beseda 50 par, davek posebej.
URADNIŠKA IN ZASEBNA POSOJILA

v zvezi vezane štednje in brezplačnega zavarovanja na večletno ugodno odplačevanje, dobiho državni, samoupravni nameneščenci ter vpokojenci, oženjeni brez porokov. Vse informacije brezplačno pri pooblaščenca F. L. Klemen, Ljubljana Gosposvetska c. 10. Banka i. stacionica d. a. 213

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

ZA VSAKO PRILIKO najbojše in najcenejše »Hubertuse«, površnike perilo in vsa oblačila nudi
PRESKER
Ljubljana Sv. Petra cesta 14

50 PAR ENTLANJE
ažuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gosposvetska cesta 12. 3. T

KLIŠEJE

ENO IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

MESNICO
na prometnem kraju, dobro ločeno, s precejšnjim številom odjemalcev in z vso moderno opremo zaradi družinskih razmer takoj za nizko ceno oddam. Primerna kavčija v gotovini ali hranilnih knjižicah je potrebna. Vprašati pri M. Urbas, Slomškova ul. 13. 214

KUHARICE, SOBARICE

lekleta, otroške negovalke, prodajalke, — vsakovrstno osebje najhitreje namešča dolgoletno beograjskim družinam, hotelom in trgovinam Bilo »Central«, Kolarčeva 10-1, telefon 26-228, Beograd. 191

PREDELAVCA

lesne stroke, izvežbanega v vseh lesnoskladskih poslih, ev. kavčije zmožnega, sprejemem za takojšen nastop. — Ponudbe na Franc Hrstnik, lesna industrija v Sl. Konjicah. 201

PRAKTIKANTINJO

za zobotehnično prakso sprejemem takoj. Stanovanje in hrana brezplačno. Pogoji: mala matura, zdravo in pošteno dekle, ki ima veselje do dela. — Oferte s točnim opisom šole, starosti, poklica staršev in s svojo sliko na naslov Albina Forster, dipl. dentista, Doboj, Vrbaska banovina. 199

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

KUPIMO RABLJENO LOKOMOBILLO po možnosti za kurjenje z lesnimi odpadki, učinka 50 do 100 KS. Ponudbe na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova ul. 28 pod br. »K-4621«. 190

MOTORISTI POZOR!

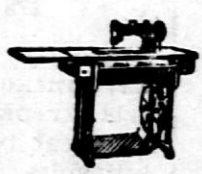
Kupim motor 250 — 350 ccm štiristaktni, z električno razsvetljavo, v dobrem stanju, za gotovino takoj. Javiti se osebno ali pismeno: Mirko Rona, gost Kuhar, D. M. v Polju 29. 198

Otroški vozički
najnovejših
modelov

Dvokolesa,
motorji,
trickili

Šivalni
stroji
pogrezljivi

PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO

»TRIBUNA« F. BATJEL

LJUBLJANA, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR
Aleksandrova cesta 26

P. W.:

V zelenem peklu

roman

Pot je postajala težavnejša in Carter ni mogel več tako hiteti. Spodtikal se je ob korenine dreves, večkrat je padel in težko vstajal. Zda si je že moral pomagati s sekirico, da je prišel naprej. Nobene utrujenosti ni čutil in upal je, da je sploh ne bo čutil. Ovine so kar same padale pred njim, čeprav so bile večkrat tako navidez nepremagljive, saj so visele veje križem krazem, kakor da ima pred seboj ogromno zeleno steno. Ko se je pa približal, je videl da so samo veje orjaških dreves.

Le kako morejo ti vrage hoditi po pragozdu brez sekiric? Baj se mažejo telesa z nekakšnim oljem. Včasih je zašel med trnje, ki je spominjalo na bodočo žico. Dolgi trnji so mu trgali obleko, da je bil kmalu podoben raztrganemu strašilu. Toda to ga ni moglo zadržati. Menda ni bilo na svetu sile, ki bi mu bila mogla zastaviti pot.

Carter ni čutil utrujenosti, ne lakote. Po sencih mu je tekla pot. Njegova obleka je bila že vsa premočena.

Privadil se je bil zvokom pragozda, toda večkrat se mu je zdela, da sliši človeške glasove ali zvok sekirice. V takih trenutkih je počivalo telo, nikakor pa ne živci.

51

Carter je povsod sekirico in tiho prisluhnil, da-li ga ne varajo čuti. Prisluškoval je napeto več minut. napenjal je sluh in vid, potem je pa jel s podvojenostjo odstranjevati ovire. Spoznal je da so ga čuti varali in hotel je nadomestiti izgubljeni dragoceni čas.

Zdela se mu je, da se mu papige posmehujejo, da se mu posmehuje ves pragozd, njemu, norcu, ki tako drzno prodira v njegovo naročje.

Carter je večkrat podvomil v uspeh svojega početja. Ali ne bi kazalo počakati, da se dr. Marson Walker in drugi vrnejo v taborišče? Ali je ravnal pametno, da jo je ubral za Indijanci na svojo pest? Morda je pa mladenič že v taborišču. Kaj pa če je že mrtev?

Kar je zagledal Carter med vejami rjav obraz. Njegova roka je bila urna kakor misel in samokres je zapel svojo pesem. Velika opica se je zgrudila na tla, kaznovana s smrtjo zato, ker je bila prišla iz kron dreves radovedno pogledat na človeka.

— Se malo pa bom streljal na duhove, — se je pokaral Carter sam, ogledujoč svojo žrtev. Vrgel je proč prazno patrono in vtaknil v samokres nov naboj.

Ni se bal, da bi kdo slišal strel in znova se je lotil svojega dela.

Nenadna tema je zastavila pustolovcu pot. Moral je pogledati na uro, da je verjel, da je že ves dan na poti. Šele tedaj je začutil utrujenost in lakoto. Z nočjo so prišle tudi mračne misli. Ali ni za-

šel? Može, ki so bili ostali v taborišču, so gotovo krenili za Indijanci mirneje, toda prevarneje. Oni ubirajo pravo smer in morda so že pri ujetnikih. Če bi bila Carterjeva pot prava, ki ga bili morali že dohiteti. Ni se jim bilo treba muditi s tem, da bi si utirali pot kakor on. Carter

Carter je bil ves obupan. Jed se mu je zdela grenka in cigareta mu ni dišala. Stiskal je pesti in napeto razmišljal.

Kar se mu je zazdelo, da sliši plazeče se postave. Segel je po samokres, toda dotik hladnega ročaja mu je vrnil razsodnost in malo miru. Znovas si je prižgal cigareto in razmišljal o svojem položaju.

Morda pa še ni vse izgubljeno.

Spanec ga je jel premagovati v njegovem čudnem bivališču, njegove ustnice so šepetale molitve za mladeniča in za polkovnika.

Z jutranjo zarjo je bil Carter zopet na nogah in nadaljeval je svojo pot. Čez pet ur je prispel do jezera in ko je zagledal ogromno vodno gladino je malo manjkalo, da se ni zjokal.

Tisti hip je začutil utrujenost dveh dni dela in naporne hoje skozi pragozd. Bilo mu je, kakor da se mu je kri v žilah pretvorila v svinec. Sekirica mu je padla iz vlažne roke, in se zapčila v blato.

Dva dni se je boril z pragozdom, dva dni se je rogal nevarnosti in zaničeval smrt v domnevi, da je na pravi poti. Zda je pa spoznal, da je bil ves njegov trud zaman.

Carter se je zavalil na tla, preveč utrujen in pre-

več izčrpan, da bi se še za kaj zmenil. Bilo mu je vseeno, ali bo odnesel iz tega zelenega pekla zdravo kožo in prav nič ga ni zanimalo kako bo umrl. Morda bo zastrupljena puščica ali kačji pik, morda bo umrl od lakote in žeje. Carter si je želel smrti.

Ležal je nepremično in nad glavo so mu zamigljale prve zvezde. Kar se je spomnil enega stavka, ki ga je bil izgovoril Goodley po poletu nad jezerom zdaj je jezero zgoraj videti kakor črka V široko razkrošen ramen. Če bi se prebili skozi pragozd bi prišli zopet do njegovih bregov.

V Carterju je znova oživel upanje. Bil je pa preveč utrujen, da bi mogel to stvar zdaj premisliti. In v strahu, da bi mu misel ne ušla v temo, je zarisal z nožem v tla veliko dolgo črko V. Jutri se bo že spomnil.

Naslednjega dne se je prepričal, da je bila ta predvidnost odveč.

Prva njegova misel je bila narisati mal zemljevid in razmisлити kam je prišel.

Stopil je k bregu, kjer je bil pesek. Čutil je, da se mu moči vračajo. Naglo je slekli srajco in se umil v mrzli vodi, potem je pa jel s kosom lesa risati v čisti pesek čuden zemljevid.

Najprej je zarisal obliko jezera tako kakor je govoril o nji Goodley. Veliko črko V. Pri enem ramenu je napravil križec, znamenje, da je tu najbrž staro taborišče, potem je pa označil z dolgo pikčasto črto svojo pot. Črta se je nadaljevala in dosegla nenkrat drugo ramo črke V — jezero.